

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Ekonomická fakulta

Katedra účetnictví a financí

Studijní program: N 6208 Ekonomika a management

Studijní obor: Účetnictví a finanční řízení podniku

Optimalizace místních poplatků a daní v rozpočtu obce

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Jarmila Rybová

Autor:

Bc. Jana Fantyšová

2010

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví a financí
Akademický rok: 2008/2009

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Jana FANTYŠOVÁ**
Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**
Název tématu: **Optimalizace místních poplatků a daní v rozpočtu obce**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl: Analyzovat význam místních poplatků a daňových příjmů v rozpočtu konkrétní obce a zhodnotit možnosti obce v korekci příjmů z místních poplatků a daní. Navrhnout alternativní možnosti optimalizace struktury a výše místních poplatků, případně daní s cílem zvýšit příjmy rozpočtu konkrétní obce.

Osnova:

1. Úvod
2. Legislativa pro místní poplatky vybírané obecními úřady
3. Rozpočtové určení daní, lokální a sdílené daně
4. Struktura rozpočtu obce
5. Analýza místních poplatků a daňových příjmů obce
6. Optimalizace struktury, výše poplatků a daní pro zvýšení příjmů rozpočtu obce
7. Závěr

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: 50 - 60 stran

Forma zpracování diplomové práce: tištěná

Seznam odborné literatury:

Boněk, V.: Zákon o správě daní a poplatků:komentář. Codex Bohemia 1997. ISBN 80-85963-30-2

Pelc, V.: Místní poplatky. Praha, Linde 2008. ISBN 978-80-7201-691-4

Vančurová, A.: Daňový systém ČR. Praha, Vox 2008.

Jirásková, Z., Šneberková, A.: Veřejná správa - poradce. Český Těšín 2008

Kobík, J.: Správa daní a poplatků s komentářem. Olomouc, Anag 2007. ISBN 978-80-7263-375-3

Zákon č. 235/2004 Sb. O dani z přidané hodnoty

Zákon č. 243/2000 Sb. O rozpočtovém určení daní

Zákon č. 337/1992 Sb. O správě daní a poplatků

Zákon č. 565/1990 Sb. O místních poplatcích

Zákon č. 586/1992 Sb. O daních z příjmů

Zákony 2008, Český Těšín, Poradce 2008

Vyhláška č. 505/2006 Sb.

Správa daní a poplatků k 1. 1. 2001, Ostrava, Sagit 2001. ISBN 80-7208-206-X

Kopecký, T.: Místní poplatky a jejich konkrétní využití. Bakalářská práce

Kopecký, T.: Místní poplatky a jejich využití. Diplomová práce

Pelíšek, P.: Místní poplatky v praxi. Bakalářská práce

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Jarmila Rybová

Katedra účetnictví a financí

Datum zadání diplomové práce: 24. března 2009

Termín odevzdání diplomové práce: 30. dubna 2010

prof. Ing. Magdalena Hrabánková, CSc.

děkanka

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Studentská 13 (1)
370 05 České Budějovice

prof. Ing. František Sreleček, CSc., Dr.

vedoucí katedry

Českých Budějovicích dne 24. března 2009

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji diplomovou práci na téma Optimalizace místních poplatků a daní v rozpočtu obce jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě fakultou – elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Kardašově Řečici 30. srpna 2010

Podpis studenta

Poděkování

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucí mé diplomové práce Ing. Jarmile Rybové za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

OBSAH

1. ÚVOD	9
2. TEORIE VEŘEJNÝCH FINANČÍ	11
2.1 Fiskální federalismus	11
2.2. Rozpočtová soustava	13
2.2.1 Rozdělení příjmů rozpočtové soustavy	13
2.3. Obec – základní územní samosprávný celek	17
2.3.1. Rozpočet obce	18
3. DAŇOVÉ PŘÍJMY	21
3.1. Funkce daní	21
3.2. Daňové prvky	22
3.3. Rozpočtové určení daní z pohledu obcí	24
3.3.1. Sdílené daně	25
3.3.2. Svěřené daně	28
3.3.3. Vývoj rozpočtového určení daní	31
4. POPLATKY	32
4.1. Místní poplatky	33
4.1.1. Poplatkové prvky	33
4.1.2. Soustava místních poplatků	37
4.1.3. Význam a využití jednotlivých místních poplatků	44
5. METODIKA	46
6. ANALÝZA PŘÍJMOVÉ STRÁNKY ROZPOČTU KONKRÉTNÍ OBCE	48
6.1. Charakteristika obce	48
6.2. Rozpočet obce	51
6.2.1. Daňové příjmy obce	55
6.2.2. Nedaňové příjmy obce	62
6.3. Daňová autonomie	78
7. SHRUTÍ A NÁVRH ZMĚN KE ZLEPŠENÍ	81
8. ZÁVĚR	83
9. SUMMARY	85
10. PŘEHLED POUŽITÉ LITERATURY	86

1. ÚVOD

Diplomová práce nese název Optimalizace místních poplatků a daní v rozpočtu obce. Hlavním tématem je příjmová stránka veřejného rozpočtu, konkrétně rozpočtu obce, kde se budu především zabývat v jedné části místními poplatky, a v druhé části bude věnována pozornost daňovým příjmům obecního rozpočtu, které ve většině zemí tvoří nejvýznamnější skupinu příjmů územních rozpočtů.

Každá obec má svůj rozpočet, který obsahuje příjmovou a výdajovou stránku. Obec je teritoriálně ohraničený samosprávný územní celek, který disponuje právní subjektivitou a vlastním majetkem.

Cílem práce je analyzovat význam místních poplatků a daňových příjmů v rozpočtu konkrétní obce a zhodnotit možnosti obce v korekci příjmů z místních poplatků a daní. V neposlední řadě se budu snažit navrhnout alternativní možnosti optimalizace struktury a výše místních poplatků, případně daní s cílem zvýšit příjmy rozpočtu konkrétní obce.

V teoretické části diplomové práce se zaměřím na teorii veřejných financí, zmíním se zde o fiskálním federalismu a budu se zde zabývat rozpočtovou soustavou. V dalších kapitolách budu podrobněji rozebírat daňové příjmy, které plynou do obecního rozpočtu a s tím i související poplatky. Konkrétněji se u poplatků zaměřím na místní poplatky, na jejich význam a využití.

Daně a poplatky jsou zákonem stanovené peněžní příjmy veřejného rozpočtu. Daň je neúčelovou a neekvivalentní platbou zpravidla pravidelně odváděnou do veřejných rozpočtů. Poplatek je jednorázová peněžní částka, která je vybírána například za nějakou službu, za účelem úplného nebo alespoň částečného krytí výdajů spojených s poskytnutím určité služby. V neobecnějším členění se poplatky člení na místní, správní a soudní.

Z hlediska rozpočtových příjmů mají pro obec větší význam místní poplatky, neboť si je daná obec sama spravuje a vybírá. Záleží pouze na obci, jaké poplatky bude

ve své obci vybírat a v jaké výši a tím tedy může obec částečně ovlivnit svou příjmovou stránku rozpočtu.

Místní poplatky jsou fiskálními nástroji, které určuje a spravuje obec. Stanovení místních poplatků patří do samostatné působnosti obce, která je ve svém území zavedla. Řízení o poplatcích vykonává obecní úřad, který je oprávněn provádět celé poplatkové řízení, kterým se rozumí povinnost činit veškerá opatření potřebná ke správnému a úplnému zjištění, stanovení a splnění poplatkových povinností, zejména právo vyhledávat poplatkové subjekty, poplatky vyměřit, vybrat, vyúčtovat, vymáhat nebo kontrolovat.

Daňové příjmy jsou příjmy, které vyplývají z daní, vybíraných v celém státě, a podle daňového určení se přidělují jednotlivým rozpočtům. Nejčastějšími druhy daní jsou daně důchodového typu a to jak z příjmů jednotlivců či korporací, dále daně majtkové a v posledních letech roste význam i daní nepřímých – tj. spotřebních daní a daně z přidané hodnoty a to formou sdílené daně a v neposlední řadě daně obecní či regionální. Význam nepřímých daní v daňovém mixu rozvinutých států neustále roste. Důvodů může být celá řada. Jedním z nich je např. i stárnoucí populace. Přibývá lidí v důchodovém věku, kteří již nepracují a nepodílejí se na daních z příjmů, ale pouze na spotřebě. Přispívají do veřejných rozpočtů především na základě zdanění spotřeby.

Pro praktickou část diplomové práce jsem si vybrala obec Kardašovu Řečici, ve které žiji již od narození. Právě tuto zvolenou obec budu analyzovat z hlediska příjmové stránky rozpočtu obce. Zaměřím se na její daňové příjmy a na poplatky, které jsou zde zavedeny. Všechny tyto příjmy budou předmětem mého zkoumání. Na základě svých analýz a poznatků se pokusím navrhnout změny, které by pro danou obec mohly být prospěšné.

2. TEORIE VEŘEJNÝCH FINANČÍ

2.1 FISKÁLNÍ FEDERALISMUS

Hamerníková, Kubatová (2004) tvrdí, že Veřejné finance jsou modernějším pojmem, sloužícím k označení specifických finančních vztahů a operací probíhajících v rámci ekonomického systému mezi orgány a institucemi veřejné správy na straně jedné a ostatními subjekty na straně druhé tj. občany, domácnostmi, firmami, neziskovými organizacemi apod.

Novou součástí teorie veřejných financí je teorie fiskálního federalismu. *W. E Oates (1991)* chápe pojem fiskální federalismus v širším vymezení, než jen z politického hlediska, které by zahrnovalo jen systémy založené na federativním uspořádání. Z hlediska ekonomického má každý veřejný sektor povahu sektoru federativního, protože fiskální rozhodnutí jsou rozdělena mezi různé stupně řízení a správy. Záleží tudíž na státoprávním uspořádání v dané zemi. Fiskální federalismus se týká fungování systému veřejných financí obecně – nikoli jen ve federativně uspořádaných státech.

Úlohou fiskálního federalismu je zkoumání finančních vztahů mezi ústřední vládou a nižšími správními úrovněmi v rámci veřejného sektoru. Fiskální federalismus se tedy zabývá optimálním přiřazením příjmů, rozdělením odpovědnosti za zabezpečování a financování veřejných statků mezi jednotlivými články, či úrovněmi fiskálního systému. V širších souvislostech pojednává o možnostech využití funkcí veřejných financí jednotlivými vládními úrovněmi.

J. Peková (1995) uvádí, že fiskální federalismus se zabývá otázkami vertikální i horizontální struktury veřejného sektoru a optimalizací vazeb mezi jeho jednotlivými stupni a články, využitím jednotlivých fiskálních funkcí mezi jednotlivými úrovněmi a rozdělováním pravomocí a odpovědnosti za jednotlivé výdajové oblasti a stanovením daňových pravomocí a uspořádáním příjmů.

Fossati a Panella (1999) charakterizují federalismus jako rozdělení vládní moci do různých úrovní vlády, který je třeba chápat jako nástroj zvyšování efektivity politického rozhodování v demokratických společnostech.

2.2. ROZPOČTOVÁ SOUSTAVA

Rozpočtová soustava je v nejobecnějším vyjádření soustava veřejných rozpočtů v určitém čase a na určitém místě. V ČR základní prvky veřejné rozpočtové soustavy tvoří:

- státní rozpočet
- rozpočty státních fondů
- rozpočty organizačních složek státu a rozpočty příspěvkových organizací
- rozpočty územní samosprávy

Mezi rozpočty územní samosprávy patří rozpočty krajů a rozpočty obcí. Dále bude věnována pozornost konkrétně rozpočtu obcí. V mé diplomové práci se dále zaměřím pouze na příjmovou stránku rozpočtu obce.

2.2.1 Rozdělení příjmů rozpočtové soustavy

Příjmy tvoří:

- daně, cla, poplatky,
- dotace, podpory, dary,
- prodej zpoplatněných statků a služeb
- půjčky od státu

„Rámcově lze definovat čtyři skupiny zdrojů příjmů územních rozpočtů:

- *daňové příjmy,*
- *transfery a dotace,*
- *nedaňové příjmy*

- *úvěry či půjčky.*

První tři kategorie příjmů tvoří tzv. nenávratné příjmy, které jsou nejdůležitějším zdrojem financování potřeb lokálního a regionálního veřejného sektoru. Představují finanční vztahy tvorby územních rozpočtů na principu nenávratnosti, neekvivalence a nedobrovolnosti.“ (Vančurová, 2008)

Princip nenávratnosti – spočívá v nenávratném placení daní či jiných poplatků, kdy neexistuje nárok na vrácení zaplacených daní v podobě příslušné služby nebo veřejného statku.

„Princip neekvivalence – říká, že díl, jakým se jednotlivec podílí na společných příjmech veřejného rozpočtu, nemá žádný nebo téměř žádný vztah k tomu, v jaké výši se bude podílet na transferech z veřejných rozpočtů nebo spotřebovávat veřejně financované statky.“ (Vančurová, 2008)

Princip nedobrovolnosti – je charakterizován nedobrovolným placením daní a vynutitelností placení daní právní cestou.

Nedaňové příjmy představují příjmy, které souvisejí s vlastní aktivitou územních samospráv, zejména užitelské a jiné poplatky, příjmy z majetku a příjmy z obecních, či krajských organizací.

„Poslední skupinu příjmů tvoří návratné příjmy, a to zejména úvěry a půjčky, které jsou spojeny s povinností obcí a krajů je za určitých podmínek splatit.“ (Vančurová, 2008)

Do této skupiny příjmů patří také například finanční prostředky získané z emise cenných papírů, například municipálních obligací, které jsou využívány na financování dlouhodobých investičních potřeb dané obce.

Dalším typem členění příjmů je členění z časového hlediska na:

- běžné příjmy

- kapitálové příjmy

Běžné příjmy jsou příjmy, které se každoročně opakují, avšak v nestejně výši. Jsou primárně určeny k financování běžných, každoročně se opakujících výdajů.

Běžné příjmy můžeme dále členit na:

- daňové příjmy,
- nedaňové příjmy.

Daňové příjmy jsou příjmy, které vyplývají z daní. Do daňových příjmů jsou zařazovány daně, cla, poplatky a pojistné na sociální zabezpečení včetně příspěvku na politiku zaměstnanosti.

Nedaňové příjmy spadají plně do kompetence obce. Zdrojem příjmů jsou převážně úhrady za poskytované služby, příjmy z úroků a dividend. Tyto příjmy mají spíš doplňkový charakter.

Kapitálové příjmy jsou příjmy, které slouží na krytí kapitálových, investičních výdajů. Obvykle platí, že u kapitálových výdajů jde často o mimořádné, nepravidelné nebo jednorázové příjmy (např. příjmy z prodeje majetku, akcií). Základním kapitálovým příjmem obce je většinou příjem z prodeje pozemků.

Z hlediska návratnosti dělíme dále příjmy na:

- nenávratné příjmy – typickými nenávratnými příjmy jsou daně, dávky, poplatky, příjmy z výnosů privatizace, výnosy z vlastního podnikání apod. Tyto příjmy tvoří naprostou většinu z celkových příjmů.
- návratné příjmy – mezi typické příklady patří bankovní úvěr od peněžních institucí nebo emise cenných papírů.

Podle míry závaznosti se dále příjmy člení na:

- mandatorní
- fakultativní

Mandatorní příjmy jsou příjmy povinné ze zákona (daňové příjmy).

Fakultativní příjmy jsou příjmy, jejichž zavedení a výběr závisí na konkrétním rozhodnutí orgánu veřejné správy. Jedná se například o uživatelské poplatky za veřejné statky, poplatek za užívání veřejného prostoru a podobně.

2.3. OBEC – ZÁKLADNÍ ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVNÝ CELEK

Základním článkem územní samosprávy je obec jako základní územně samosprávný celek. Postavení obce je stále významnější, což je výsledkem probíhající decentralizace kompetencí a odpovědností za zabezpečování různých druhů veřejných statků pro obyvatelstvo ze státu na územní samosprávu. V některých zemích se využívá smíšený model, takže obce vedle své samosprávné funkce zabezpečují i přenosnou funkci – výkon státní správy.

„Územní samospráva je v některých zemích dvoustupňová (např. v ČR máme obce a kraje), v některých zemích i vícestupňová, tzn., že se historicky vyvinulo několik vyšších článků územní samosprávy.

Pro každý stupeň územní samosprávy je typické, že představuje:

- územní celek, geograficky ohraničený,
- společenství občanů, které zde žije,
- samosprávu veřejných záležitostí, tzn. vlastní kompetence, působnost.

Územní samospráva tak plní svou hlavní samosprávnou funkci, tzv. samostatnou působnost. Samospráva věcí veřejných se uskutečňuje prostřednictvím celé řady ekonomických, ale i politických, kulturních a dalších vztahů, které jsou založeny na zákonem vymezené rozhodovací autonomii. Územní samosprávné celky mají právo vydávat v mezích zákona vlastní, tzv. podzákoné předpisy (např. obecně závazné vyhlášky).“ (Peková, 2004)

Finanční systém jednotlivých článků územní samosprávy tvoří její územní rozpočet a mimorozpočtové fondy, a to jak na municipální úrovni, tak na regionální úrovni. Územní rozpočty, tzn. rozpočty obcí a vyšších stupňů územní samosprávy jsou součástí rozpočtové soustavy.

2.3.1. Rozpočet obce

Základní právním předpisem pro tvorbu, obsah a funkci rozpočtů obcí, dále pak rozpočtového výhledu, rozpočtového procesu a závěrečného účtu, je zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Rozpočet obce je finanční plán, který se sestavuje na jeden kalendářní rok a vyjadřuje ekonomickou soběstačnost obcí.

Rozpočet se sestavuje zpravidla jako vyrovnaný, ale může být schválen i jako přebytkový, jestliže některé příjmy daného roku jsou určeny k využití v následujících letech, nebo jsou-li určeny ke splácení jistiny úvěru. Rozpočet může být schválen i jako schodkový a to pouze v případě, že schodek bude možné uhradit některými z následujících možností:

- finančními prostředky z minulých let,
- smluvně zabezpečenou půjčkou, úvěrem, návratnou finanční výpomocí nebo výnosem z prodeje vlastních dluhopisů,
- prodejem finančních aktiv, vázaných v jiné formě, než jsou peněžní prostředky na bankovním účtu (dlužné nebo majetkové cenné papíry)

Z výše uvedeného vyplývá, že nesmí dojít ke schválení schodkového rozpočtu, jež nebude mít schodek finančních prostředků krytý.

Návrh rozpočtu musí být vhodným způsobem zveřejněn vždy na úřední desce nejméně po dobu 15 dnů před jeho projednáním v zastupitelstvu.

Rozpočet může být schválen v různých podobách:

- a) členění pouze na paragrafy
- b) členění příjmů dle položek a výdajů dle paragrafů,
- c) členění příjmů i výdajů dle položek a paragrafů

Obr. č. 1 Schéma rozpočtu obce

Příjmy	Výdaje
<p>Běžné:</p> <ul style="list-style-type: none"> - daňové - svěřené daně (daň z nemovitosti) <li style="padding-left: 20px;">- sdílené daně (DPFO, DPPO, DPH) <li style="padding-left: 20px;">- místní poplatky <li style="padding-left: 20px;">- správní poplatky - nedaňové - poplatky za služby <li style="padding-left: 20px;">- příjmy z pronájmu majetku <li style="padding-left: 20px;">- příjmy od OS a PO <li style="padding-left: 20px;">- zisk obecních podniků <li style="padding-left: 20px;">- dividendy z akcií, přijaté úroky - dotace - transfery - neúčelové <li style="padding-left: 20px;">- účelové <p>Kapitálové</p> <ul style="list-style-type: none"> - z prodeje majetku - z prodeje akcií a majetkových podílů - kapitálové dotace - transfery - neúčelové <li style="padding-left: 20px;">- účelové - přijaté úvěry - příjmy z emise komunálních obligací - přijaté splátky půjček <p>Ostatní</p> <ul style="list-style-type: none"> - doplňkové 	<p>Běžné - neinvestiční</p> <ul style="list-style-type: none"> - mzdy a platy - povinné pojistné zaměstnance - materiálové - energie - nájemné - sociální dávky - výdaje na municipální podniky - placené pokuty - placené úroky - ostatní (poskytnuté dary apod.) - dotace vlastním OS a jiným subjektům - neinvestiční příspěvky PO - výdaje na sdružení finančních prostředků <p>Kapitálové - investiční</p> <ul style="list-style-type: none"> - na pořízení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku - na nákup cenných papírů - na kapitálové poskytnuté dotace OS a různým subjektům - na investiční příspěvky PO - na investiční půjčky poskytnuté různým subjektům - splátky úvěrů <p>Ostatní</p>

Legenda:

DPFO - daň z příjmů fyzických osob

DPPO - daň z příjmů právnických osob

DPH - daň z přidané hodnoty

OS - organizační složka

PO - příspěvková organizace

Rozpočtový výhled

Obce mají povinnost sestavovat rozpočtový výhled na následujících 2 až 5 let po roce, na který se sestavuje roční rozpočet. K sestavení rozpočtového výhledu není v zákoně uvedený žádný postup. Jde o pomocný nástroj, který slouží pro střednědobé finanční plánování rozvoje obce. Obvykle se vychází ze skutečností uplynulých let a zohledňují se zde budoucí záměry obce. Podkladem k jeho sestavení jsou zejména uzavřené smluvní vztahy a přijaté závazky.

3. DAŇOVÉ PŘÍJMY

Daň

Daň je povinná, nenávratná, neekvivalentní a neúčelová zákonem uložená platba, která plyne do veřejného rozpočtu.

Daně jsou určeny ke hrazení potřeb, které vznikají společnosti jako celku (např. obrana státu proti vnějšímu nepříteli), anebo je efektivnější je hradit ze společných zdrojů (základní školství), proto logicky plynou do veřejného rozpočtu, až už se jedná o rozpočet státu či obce, kraje nebo státního fondu.

Daň je vlastně cena, kterou subjekt platí za to, že existují veřejné služby, respektive statky.

3.1. FUNKCE DANÍ

Daně plní nebo mohou plnit celou řadu funkcí. Těmi nejdůležitějšími jsou:

- fiskální
- alokační
- redistribuční
- stabilizační
- stimulační

Fiskální funkce je funkcí primární a jedná se o schopnost naplnit veřejný rozpočet.

Alokační funkce rozhoduje o tom, jakým způsobem budou finanční prostředky přerozdělovány a kolik případně na produkci veřejných statků.

Redistribuční funkce souvisí s rozdělováním a přerozdělováním důchodů. Je zde využívá princip solidarity, kdy dochází k přerozdělovacímu procesu s cílem zmírnit nerovnosti mezi subjekty. Redistribuční funkce je zajištěna prostřednictvím přerozdělovacích příjmových a výdajových nástrojů.

Stabilizační funkce se snaží zmírnit výkyvy ekonomického cyklu, kdy v období konjunktury (důchody i spotřeba rostou rychleji) daně odčerpávají větší díl do veřejného rozpočtu a naopak v období stagnace odčerpávají menší díl do veřejného rozpočtu.

„*Stimulační funkce* má snahu podporovat, podněcovat, vyvolávat žádoucí sociální jednání jednotlivců a sociálních skupin jak v oblasti ekonomické, tak i mimo ni. Např. vlastníkovu nemovitosti se nevyplatí vlastnit tyto nemovitosti, jestliže je neužívá nebo s nimi nepodniká.“ (Vančurová, 2008)

3.2. DAŇOVÉ PRVKY

„*Daňový subjekt* je osoba povinná strpět, odvádět nebo platit daň. Daňové subjekty dělíme na poplatníky a plátce daně.“ (Vančurová, 2008)

Poplatník je osoba, jejíž předmět nebo majetek je dani přímo podroben.

Plátce daně je osoba, která je povinná odvést vybranou daň do veřejného rozpočtu.

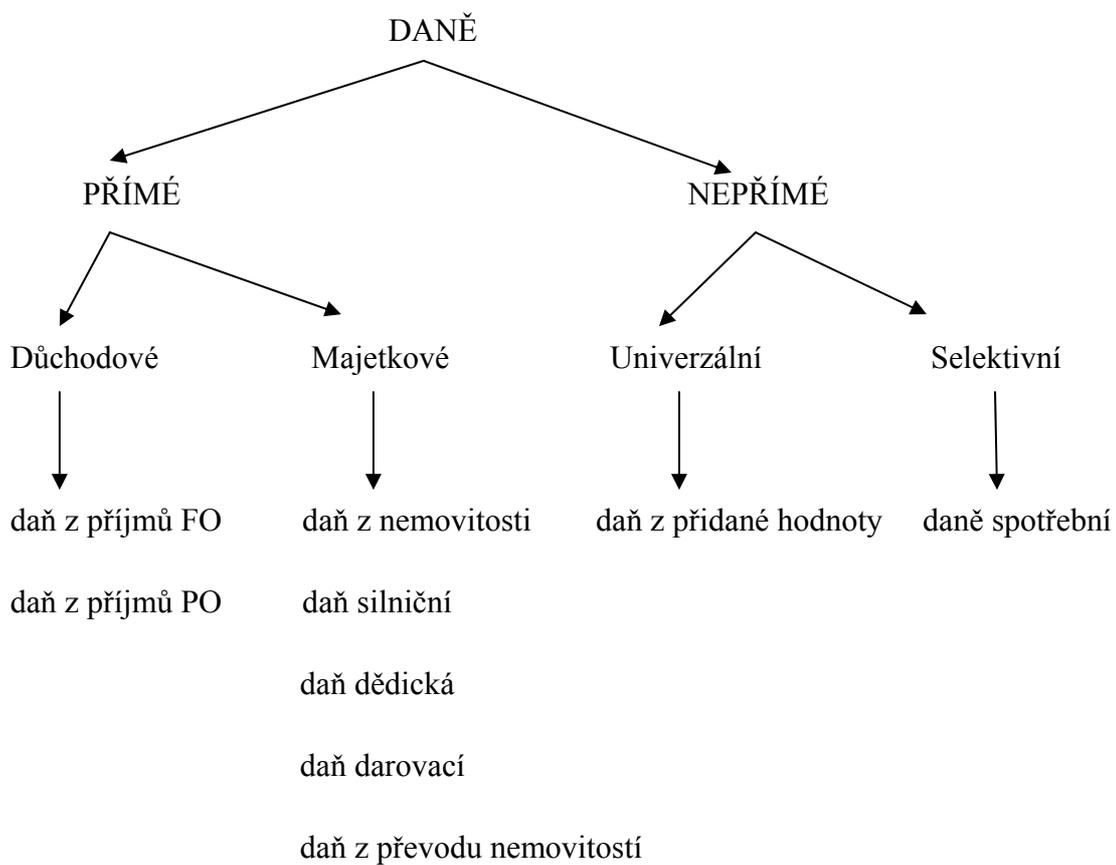
„*Předmět daně* je veličina, ze které se daň vybírá.“ (Vančurová, 2008)

„*Osvobození od daně* definuje část předmětu, ze které se daň nevybírá, resp. kterou daňový subjekt není povinen zahrnout do základu daně.“ (Vančurová, 2008)

„*Základ daně* je předmět daně vyjádřený v měrných jednotkách a upravený podle zákona.“ (Vančurová, 2008)

„*Sazba daně* je algoritmus, prostřednictvím kterého se ze základu daně stanoví velikost daně.“ (Vančurová, 2008)

Obr. č. 2 Daňová soustava České republiky

Daňové příjmy

Jak již bylo řečeno, daňové příjmy tedy tvoří daně, cla a poplatky. Nyní se budu podrobně věnovat pouze daním, které plynou do rozpočtu obcí.

V ČR rozlišujeme 3 způsoby zajištění daňových příjmů obcí. Jde o:

- a) daně sdílené
- b) daně svěřené
- c) daně vlastní municipální

3.3. ROZPOČTOVÉ URČENÍ DANÍ Z POHLEDU OBCÍ

Problematika rozpočtového určení daní prošla od roku 1993 značným vývojem a po celou dobu své existence je významným faktorem ovlivňujícím stabilitu a finanční nezávislost obce. Municipální jednotky potřebují ke své činnosti nemalé finanční prostředky, které získávají prostřednictvím daňových, nedaňových příjmů, kapitálových příjmů a dotací.

Nejdůležitější skupinu tvoří daňové příjmy, které tvoří většinou přes 50 % z celkových příjmů obcí. Právě tyto daňové příjmy jsou rozdělovány mezi obce na základě rozpočtového určení daní podle zákona č. 243/2003 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům.

Pod pojmem rozpočtové určení daní se tedy rozumí zákonem stanovené druhy daní, které plynou přímo do rozpočtů obcí nebo zákonem stanovený podíl obecních rozpočtů na celostátním výnosu daní. S tím úzce souvisí i pojmy svěřené a sdílené daně.

3.3.1. Sdílené daně

„V případě sdílených daní stát i územní samosprávy sdílejí stejnou daňovou základnu, konstrukce daně je stanovena celostátně na základě příslušných daňových zákonů, a obce nemají možnost ji ovlivnit. Na základě zákona je předem stanovený podíl samospráv na celostátně vybíraných daních, který je jejich příjmem. Lze se setkat se dvěma způsoby přidělování sdílených daní:

- derivační typ, kdy se stanovené procento z celkového ziskového objemu stanovené daně rozdělí nižším úrovním podle výnosu této daně v daném území,
- nederivační typ, kdy se stanovené procento z celkového ziskového příjmu stanovené daně rozdělí podle počtu obyvatelstva, resp. jiného kritéria.

V ČR se využívá nederivační typ přerozdělování těchto výnosů. V případě obcí je to do roku 2008 kombinace kritéria prostého počtu obyvatel, velikostních koeficientů a rozlohy obce. U krajů má každý kraj pevně stanovené procento, kterým se na výnosu podílí, podle množství převedených kompetencí a zařízení v rámci reformy územní veřejné správy.

Smyslem sdílených daní je především vyrovnání fiskální nerovnováhy mezi různými samosprávami. Umožňují územním samosprávám zvětšit svoji příjmovou základnu o mnohem pružnější a elastičtější příjmy, které jsou obvykle příjmem vyšších úrovní rozpočtů. Naopak jejich využití je ponecháno na samosprávném rozhodnutí obcí a krajů. Z tohoto hlediska podporují prvek decentralizace a růst odpovědnosti obcí za jejich využití. Jejich kladem jsou nízké administrativní náklady na správu a výběr.“

(Provazníková, 2007)

Podle novely zákona o rozpočtovém určení daní od 1. 1. 2008 se rozděluje obcím 21,4 % (za rok 2007 to bylo 20,59 %) z celostátního hrubého výnosu sdílených daní, kterými jsou:

- daň z přidané hodnoty,

- daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků,
- daň z příjmů fyzických ze samostatně výdělečné činnosti a podnikání,
- daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů,
- daň z příjmů právnických osob.

Základem pro výpočet nároku obce nebo kraje je 100 % celostátního hrubého výnosu jednotlivých typů daní s výjimkou daně z příjmů fyzických osob (mimo daň ze závislé činnosti a vybírané srážkou podle zvláštní sazby), kde je základem 60 % celostátního hrubého výnosu daně z příjmů právnických osob, u které je základ snížen o daň z příjmů právnických osob, kdy je poplatníkem sama obec nebo kraj.

Jednotlivé obce se podílejí na celostátním výnosu sdílených daní procentem, jehož algoritmus výpočtu stanovuje Zákon o rozpočtovém určení daní. 21,4 % se týká obcí jako celku, každá jednotlivá obec se podílí konkrétním jiným procentem.

Daň z přidané hodnoty

Daň z přidané hodnoty je nepřímou univerzální daní plynoucí ze spotřeby zboží a služeb.

Předmětem této daně je:

- dodání zboží nebo převod nemovitosti s místem plnění v tuzemsku,
- poskytnutí služby s místem plnění v tuzemsku,
- pořízení zboží z jiného členského státu EU,
- dovoz zboží s místem plnění v tuzemsku.

Osobou povinnou k této dani (plátce) je osoba, která má sídlo nebo místo podnikání nebo provozovnu v tuzemsku a její obrat je za nejbližších 12 předchozích po sobě jdoucích měsíců větší než 1 milion korun.

U této daně máme dvě sazby daně, a to základní sazbu daně, která činí 20 % základu daně, a sníženou sazbu daně, která činí 10 % základ daně. Snížená sazba daně se vztahuje například na potraviny a nápoje, knihy, časopisy a noviny, zdravotnické prostředky, dětské autosedačky a další.

Daň z příjmů fyzických osob

Daň z příjmů fyzických osob tvoří nejvýznamnější daň místních rozpočtů a významně zvyšují míru jejich soběstačnosti. Tato daň je univerzálním typem individuální důchodové daně.

Předmětem této daně jsou všechny druhy příjmů, včetně příjmů kapitálové povahy, tj. dividendy, úroky apod., peněžní i nepeněžní příjmy, mimo příjmů, které nejsou předmětem daně nebo jsou od placení této daně osvobozeny. Patří sem také příjmy ze samostatně výdělečné činnosti, které zahrnují příjmy z podnikání (např. příjmy ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství, příjmy ze živnosti apod.), příjmy z jiné samostatně výdělečné činnosti (např. příjmy znalců a tlumočnicků, příjmy z výkonu nezávislého povolání, příjmy z užití nebo poskytnutí práv z průmyslového nebo jiného duševního vlastnictví apod.) a dále příjmy z pronájmu nemovitých i movitých věcí.

Sazba daně z příjmů je 15 % ze základu daně.

Poplatníky daně z příjmů fyzických osob jsou všechny fyzické osoby. Dělíme je do dvou skupin, na daňové rezidenty a nerezidenty.

„Daňový rezident (tuzemec) je fyzická osoba, která má na území České republiky bydliště, ale i osoba, která zde trvalé bydliště nemá, ale zdržuje se zde alespoň po dobu 183 dní v roce. Daňoví rezidenti podléhají dani z příjmů fyzických osob celými svými celosvětovými příjmy, tedy jak příjmy z České republiky, tak i svými zahraničními příjmy.“ (Vančurová, 2008)

„Daňový nerezident je (cizozemec) osoba, která není daňovým rezidentem a dani z příjmů fyzických osob podléhá jen příjmy ze zdrojů na území České republiky.“ (Vančurová, 2008)

Z hlediska konstrukce této daně nemohou obce nijak ovlivnit výnos z této daně, neboť sazby, základ daně a různé výjimky jsou pevně stanoveny zákonem. Z dlouhodobého hlediska však mohou nepřímo tento výnos ovlivnit vytvářením podmínek pro podnikání a růst nezaměstnanosti, resp. snižování nezaměstnanosti ve svém obvodu.

Daň z příjmů právnických osob

Daň z příjmů právnických osob je univerzální důchodovou daní, které podléhají všechny právnické osoby. Ty lze opět rozdělit na dvě skupiny:

daňoví rezidenti – právnické osoby, které mají sídlo na území ČR,

daňoví nerezidenti – právnické osoby, které mají sídlo mimo území ČR.

Tato daň je od roku 1994 celá příjmem rozpočtu obcí a to v případech, kdy jsou poplatníkem přímo obce. V ostatních případech je od roku 1996 příjmem rozpočtů obcí podíl na celostátním výnosu této daně. Tato daň je konstruována s proporcionální daňovou sazbou, využívá se jedna lineární sazba daně, která se každoročně snižuje. Pro rok 2008 činila 21 % a pro rok 2009 již činní 20 %. Sazba daně je každoročně upravována novelizací zákona o daních z příjmů.

Předmětem daně z příjmů právnických osob jsou příjmy z veškeré činnosti a z nakládání s veškerým majetkem.

3.3.2. Svěřené daně

Svěřené daně je označení pro ty daně, jejichž výnos plyne celý do rozpočtu té obce, na jejímž území byl vybrán. Zvýšení příjmů z těchto daní může obec zabezpečit

např. tím, že bude usilovat o zvýšení počtu poplatníků této daně. Mezi svěřené daně patří daň z nemovitosti.

Daň z nemovitosti

Jde o přímou majetkovou daň, která plyne celá do rozpočtu obce, na jejímž území se nemovitost nachází. Daň z nemovitosti se dělí na dvě relativně samostatné části a to na daň z pozemků a daň ze staveb.

Poplatníkem daně z nemovitosti je vlastník pozemku a vlastník stavby, bytu nebo samostatného nebytového prostoru, v některých případech nájemce nebo uživatel. Tato daň činí pouze malý podíl na celkových příjmech obcí, ale je jedním z nejstabilnějších příjmů obecního rozpočtu.

Daň z pozemku

Předmětem daně z pozemku jsou pozemky na území ČR uvedené v katastru nemovitostí.

Předmětem daně nejsou lesní pozemky, na nichž se nachází lesy ochranné a lesy zvláštního určení, vodní plochy s výjimkou rybníků sloužících k chovu ryb a pozemky určené pro obranu státu.

Poplatníkem daně je vlastník pozemku nebo nájemce u pronajatých pozemků.

Od této daně jsou osvobozeny pozemky ve vlastnictví státu, pozemky ve vlastnictví obce, na jejímž katastru se nachází, pozemky, na nichž jsou zřízeny hřbitovy, pozemky veřejně dostupných parků apod.

Základem této daně je cena pozemku zjištěná podle platných cenových předpisů nebo skutečná výměra pozemku.

Daň ze staveb

Předmětem daně ze staveb jsou stavby na území ČR.

Poplatníkem této daně je vlastník stavby, bytu nebo samostatného nebytového prostoru.

Od této daně jsou osvobozeny stavby ve vlastnictví státu či obce, na jejímž území se nachází, dále stavby spravované pozemkovým fondem, stavby ve vlastnictví církví, náboženských společností a jiné.

Základem této daně je výměra půdorysu nadzemní části stavby u daně ze staveb nebo výměra podlahové plochy u bytů a samostatných nebytových prostor.

3.3.3. Vývoj rozpočtového určení daní

Tab. č. 1: Vývoj rozpočtového určení daní

1993 - 1995	1996 - 2000	2001 - 2007	2008 - 2009
100% daně z příjmů PO placené obcí (od 1994)	100% daně z příjmů PO placené obcí	100% daně z příjmů PO placené obcí	100% daně z příjmů PO placené obcí
40%, 50%, 55% daně z příjmů FO ze ZČ z celookresního výnosu daně na základě počtu obyvatel obce vůči počtu obyvatel okresu	30% daně z příjmů FO ze ZČ do rozpočtu té obce, kde má sídlo či bydliště plátce 20% daně z příjmů FO ze ZČ podle podílu počtu obyvatel obce na počtu obyvatel okresu	1,5% DzP FO ze ZČ (od 2002), podle podílu počtu zaměstnanců obcí k počtu zaměstnanců v ČR	1,5% DzP FO ze ZČ, podle podílu počtu zaměstnanců v obci k počtu zaměstnanců v ČR
100% daně z příjmů FO SVČ	100% daně z příjmů FO SVČ	30% daně z příjmů FO SVČ	30% daně z příjmů FO SVČ
	20% daně z příjmů PO	Procento 20,59% podílu na: -DPH -Daně z příjmů PO -Daně z příjmů FO ze ZČ -Daně z příjmů FO placené srážkou -Daně z příjmů FO SVČ (60% CV)	Procento z 21,4% podílu na: -DPH -Daně z příjmů PO -Daně z příjmů FO ze ZČ -Daně z příjmů FO placené srážkou -Daně z příjmů FO SVČ (60% CV)

Zdroj: Provozníková R., Financování měst, obcí a regionů, GRADA Publishing, a.s., 2007 a zákon č. 243/2000 Sb. o rozpočtovém určení daní

4. POPLATKY

Poplatek představuje jednorázovou zákonem stanovenou platbu za určitou službu či úkon poskytovaný státními orgány či orgány místní samosprávy, která plyne do veřejného rozpočtu. Soubor poplatků lze rozdělit na poplatky soudní, správní a místní.

Soudní poplatky jsou poplatky, které jsou vybírány za řízení před soudy České Republiky a jednotlivé úkony prováděné soudy a úkony prováděné správou soudů. Soudní poplatky jsou upraveny zákonem č. 549/1991 Sb. o soudních poplatcích a o poplatku za výpis z rejstříku trestů. Mezi soudní poplatky patří například návrh na zahájení občanského soudního řízení, návrh na vydání předběžného opatření, návrh na zahájení řízení o vypořádání společného jmění manželů, návrh na zahájení řízení o určení výživného včetně jeho zvýšení, za odvolání proti rozhodnutí soudu a jiné. Poplatek se stanovuje z ceny předmětu řízení, zákon však stanoví různé výjimky pro různé typy řízení. Zákon také stanoví různé druhy řízení, u nichž poplatková povinnost nevzniká a také kategorie osob, které automaticky poplatková povinnost nestíhá.

Správní poplatky jsou poplatky vybírané za správní řízení a další činnosti správního úřadu související s výkonem státní správy. Úkony, které podléhají zpoplatnění, jsou vymezeny v sazebníku poplatků, které tvoří přílohu zákona o správních poplatcích. Zákon, který se těmito poplatky zabývá je zákon č. 634/1992 Sb., o správních poplatcích. Správní poplatky jsou příjmem rozpočtu obce, v jejíž správní činnosti byly uplatněny. Poplatníkem těchto poplatků je fyzická či právnická osoba, která podala žádost nebo jiný návrh na provedení úkonu správnímu úřadu, nebo osoba, v jejímž zájmu nebo věci byl úkon proveden. Mezi správní poplatky patří například ohlášení změny trvalého pobytu, ověření stejnopisu, opisu, kopie, vydání stavebního povolení, vydání stejnopisu rodného, oddacího nebo úmrtního listu, ověření listin a podpisů, vydání dokladu, osvědčení či průkazu a jiné.

Místní poplatky plynou přímo do rozpočtu obce. Místním poplatkům bude věnována větší pozornost v následujících kapitálách.

4.1. MÍSTNÍ POPLATKY

Právní úprava místních poplatků je upravena v zákoně č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. Od roku 1990 byl tento zákon několikrát novelizován. Jeho desátá novelizace byla provedena zákonem č. 270/2007 Sb. Tento zákon stanovení poplatků svěřuje do samostatné působnosti obce a je jenom na ní, zda je ve svém území zavede. Nesmí však zavést poplatky, které nejsou zákonem stanovené a vymezené.

Uplatňované místní poplatky má obec povinnost zveřejnit v obecní vyhlášce na úřední desce obce. Obec musí vždy zveřejnit dobu a místo, na němž poplatkový subjekt může uplatnit své požadavky a plnit povinnosti určené zákonem o místních poplatcích nebo obecně závaznou vyhláškou.

Obecně závazná vyhláška musí být v souladu se všemi zákony a obecně právními předpisy vydanými ústředními orgány státní správy. Obecní závaznou vyhláškou, která nabyla účinnosti, je obec povinna zaslat neprodleně okresnímu úřadu, neboť ten je na úseku správy místních poplatků orgánem nadřízeným. V obecně závazné vyhlášce jsou upraveny podrobnosti vybírání poplatků, stanovení konkrétní sazby poplatku, způsob ohlašovací povinnosti ke vzniku a zániku poplatkové povinnosti, splatnost poplatků, úlevy a případné osvobození od poplatků. Řízení o poplatcích a správu jejich využití vykonává obecní úřad.

4.1.1. Poplatkové prvky

- Poplatkový subjekt

Poplatkovým subjektem se obecně rozumí poplatník, plátce poplatku, právní nástupce fyzické či právnické osoby, která je jako poplatkový subjekt vymezena zákonem.

Poplatníkem je fyzická nebo právnická osoba, jež je podle právního předpisu poplatek povinna platit, tedy, jejíž příjmy, majetek nebo úkony jsou přímo poplatku podrobeny.

Poplatníky podle zákona o místních poplatcích jsou:

- fyzické a právnické osoby – držitelé psů v případě poplatků ze psů,
- fyzické osoby v případě jejich lázeňských a rekreačních pobytů, pokud jde o poplatek za jejich lázeňský či rekreační pobyt,
- fyzické a právnické osoby za zvláštní užívání veřejného prostranství v případě poplatku za takové užívání,
- fyzické a právnické osoby ze vstupného na vymezené akce, jež pořádají v případě poplatku ze vstupného,
- fyzické a právnické osoby z využití ubytovací kapacity v případě poplatku z ubytovací kapacity,
- fyzické a právnické osoby za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a část měst v případě poplatku za takové povolení,
- fyzické a právnické osoby – provozovatelé v případě poplatku za výherní hrací přístroj,
- vymezené fyzické osoby v případě poplatku za provoz systému nakládání s komunálními odpady,
- fyzické a právnické osoby – vlastníci stavebního pozemku za jeho zhodnocení v případě poplatku za zhodnocení možnosti připojení na vybudovanou vymezenou infrastrukturu.

Plátcem se rozumí osoba, která pod vlastní majetkovou odpovědností odvádí správci daně poplatek vybraný od poplatníků. Jedná se tedy o subjekt, na který obec přenesla povinnost výběru, správy a vypořádání poplatku vůči místnímu rozpočtu.

- Poplatkový objekt

Objektem poplatku se obecně rozumí obecně hospodářská činnost, jež je předmětem zpoplatnění. Vymezení poplatkového objektu je předpokladem pro stanovení poplatkového základu, ze kterého se poplatek vyměruje, a určení dalších poplatkových

povinností. Předmět poplatku u místních poplatků reprezentuje souhrn skutečností, na něž právní předpis váže poplatkovou povinnost.

- Poplatkový základ

Poplatkovým základem je individuální skutečnost, z níž se poplatek vyměřuje. Poplatek se určuje podle měřitelné spočitatelné jednotky. Například podle množství držení psů, podle počtu dnů strávených formou lázeňského nebo rekreačního pobytu, podle velikosti peněžní částky za vybrané vstupné a jiné. Daná měřitelná jednotka se poté násobí daňovou sazbou.

- Sazba poplatku

Sazbu poplatku obecně představuje daňová sazba, která připadá na daňovou jednotku. U místních poplatků jde pevné sazby vyjádřené nominální částkou za poplatkovou jednotku, popřípadě procentem z poplatkové jednotky v případě poplatku ze vstupného.

- Poplatkové období

U některých místních poplatků zákon určuje poplatkové období. Tím se rozumí doba, za kterou se příslušný místní poplatek platí. Některé poplatky nemají stanovené poplatkové období, neboť se platí jednorázově při vzniku konkrétní skutečnosti podléhající podle zákona zpoplatnění.

- Splatnost poplatku

Zákon o místních poplatcích nevymezuje splatnost jednotlivých poplatků, jejich splatnost je podrobností, kterou musí ve své obecně závazné vyhlášce u jednotlivých určených poplatků stanovit obec.

- Poplatkové sankce

Daňové sankce jsou vymezeny zákonem o správě daní a poplatků. Jde o pokuty za nesplnění jak peněžité tak i nepeněžité povahy. Zákon o místních poplatcích určuje sankce za nesplnění těchto povah, jedná se například o včas nezaplacené či neodvedené poplatky.

4.1.2. Soustava místních poplatků

V současné době obce mohou vybírat tyto místní poplatky:

1. poplatek ze psů,
2. poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt,
3. poplatek za užívání veřejného prostranství,
4. poplatek ze vstupného,
5. poplatek z ubytovací kapacity,
6. poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst,
7. poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj,
8. poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů,
9. poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace.

1. Místní poplatek ze psů

Poplatek ze psů platí držitel psa. Držitelem je fyzická nebo právnická osoba, která má trvalý pobyt nebo sídlo na území České republiky. Poplatek ze psů se platí ze psů starších 3 měsíců.

Od poplatku ze psů je osvobozen držitel psa, kterým je osoba nevidomá, bezmocná a osoba s těžkým zdravotním postižením, které byl přiznán III. stupeň mimořádných výloh podle zvláštního právního předpisu, osoba provádějící výcvik psů určených k doprovodu těchto osob, osoba provozující útulek zřízený obcí pro ztracené nebo opuštěné psy nebo osoba, které stanoví povinnost držení a používání psa zvláštní právní předpis.

Sazba poplatku ze psů činí až 1 500 Kč za kalendářní rok a jednoho psa. Sazba poplatku ze psa, jehož držitelem je poživatel invalidního, starobního, vdovského nebo vdoveckého důchodu, který je jeho jediným zdrojem příjmů, anebo poživatel sirotčího

důchodu, činí až 200 Kč za kalendářní rok. U druhého a každého dalšího psa může obec horní hranici sazby zvýšit až o 50 %. V případě držení psa po dobu kratší než jeden rok se platí poplatek v poměrné výši, která odpovídá počtu i započatých kalendářních měsíců.

Poplatek ze psů platí držitel obci příslušné podle místa trvalého pobytu nebo sídla. Při změně místa trvalého pobytu nebo sídla platí držitel psa poplatek od počátku kalendářního měsíce následující po měsíci, ve kterém změna nastala, nově příslušné obci. Při změně místa trvalého pobytu nebo sídla platí pro výpočet poměrné výše poplatku.

2. Místní poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt

Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt platí fyzické osoby, které přechodně a za úplatu pobývají v lázeňských místech a v místech soustředěného turistického ruchu za účelem léčení nebo rekreace, pokud tyto osoby neprokážou jiný důvod svého pobytu.

Poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt nepodléhají:

- a) osoby nevidomé, bezmocné a osoby s těžkým zdravotním postižením, kterým byl přiznán III. stupeň mimořádných výloh podle zvláštního právního odpisu a jejich průvodci,
- b) osoby mladší 18 let a starší 70 let nebo osoby, na které náleží přídavky na děti (výchovné) anebo vojáci v základní službě a osoby, které vykonávají civilní službu.

Poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt ve stanovené výši vybírá pro obec ubytovatel, kterým je fyzická nebo právnická osoba, která přechodně ubytování poskytla. Tato osoba je plátcem poplatku a za poplatek ručí.

Ubytovatel je povinen vést v písemné podobě evidenční knihu, do které zapisuje dobu ubytování, účel pobytu, jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu nebo místa trvalého bydliště v zahraničí a číslo občanského průkazu nebo cestovní doklad

fyzické osoby, které ubytování poskytly. Zápisy do evidenční knihy musí být vedeny přehledně a srozumitelně. Tyto zápisy musí být uspořádány postupně z časového hlediska. Evidenční knihu ubytovatel uchovává po dobu 6 let od provedení posledního zápisu. Zpracování osobních údajů v evidenční knize se řídí zvláštním právním předpisem (zákonem o ochraně osobních údajů).

Sazba poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt činí až 15 Kč za osobu za každý i započatý den pobytu, není-li tento dnem příchodu. Obec může stanovit poplatek týdenní, měsíční nebo roční paušální částkou.

3. Místní poplatek za užívání veřejného prostranství

Poplatek za užívání veřejného prostranství se vybírá za zvláštní užívání veřejného prostranství, kterým se rozumí zařízení sloužících pro poskytování prodeje služeb, pro umístění stavebních nebo reklamních zařízení, zařízení cirkusů, lunaparků a jiných obdobných atrakcí, umístění skládek, vyhrazení trvalého parkovacího místa a užívání tohoto prostranství pro kulturní, sportovní a reklamní akce nebo potřeby tvorby filmových a televizních děl. Z akcí pořádaných na veřejném prostranství, jejichž výtěžek je určen na charitativní a veřejně prospěšné účely, se poplatek neplatí.

Poplatek za užívání veřejného prostranství platí fyzické i právnické osoby, které užívají veřejné prostranství způsobem uvedeným v odstavci 1.

Poplatku za užívání veřejného prostranství spočívajícího ve vyhrazení trvalého parkovacího místa nepodléhají osoby zdravotně postižené.

Sazba poplatku za užívání veřejného prostranství činí až 10 Kč za každý i započatý m² užívaného veřejného prostranství každý i započatý den. Za užívání veřejného prostranství k umístění prodejních nebo reklamních zařízení, lunaparků a jiných atrakcí může obec zvýšit sazbu až na její desetinásobek. Obec může stanovit poplatek týdenní, měsíční nebo roční paušální částkou.

4. Místní poplatek ze vstupného

Poplatek ze vstupného se vybírá ze vstupného na kulturní, sportovní, prodejní nebo reklamní akce, sníženého o daň z přidané hodnoty, je-li v ceně vstupného obsažena. Vstupným se pro účely tohoto zákona rozumí peněžitá částka, kterou účastník akce zaplatí za to, že se jí může zúčastnit. Z akcí, jejichž celý výtěžek je určen na charitativní a veřejně prospěšné účely, se poplatek neplatí.

Poplatek ze vstupného platí fyzické a právnické osoby, které akci pořádají.

Sazba poplatku ze vstupného činí až 20 % z úhrnné částky vybraného vstupného. Obec může po dohodě s poplatníkem poplatek stanovit paušální částkou.

5. Místní poplatek z ubytovací kapacity

Poplatek z ubytovací kapacity se vybírá v lázeňských místech nebo místech soustředěného turistického ruchu z ubytovací kapacity v zařízeních určených k přechodnému ubytování za úplatu.

Poplatku z ubytovací kapacity nepodléhá

- ubytovací kapacita v zařízeních sloužících pro přechodné ubytování studentů a žáků,
- ubytovací kapacita v zařízeních sloužících pro ubytování pracovníků fyzických a právnických osob, které tato zařízení vlastní nebo k nim mají právo hospodaření,
- ubytovací kapacity ve zdravotnických nebo lázeňských zařízeních, pokud nejsou užívána jako hotelová zařízení,
- ubytovací kapacita v zařízeních sloužících sociálním a charitativním účelům.

Poplatek platí ubytovatel, kterým je fyzická nebo právnická osoba, která přechodné ubytování poskytl. Ubytovatel je povinen vést evidenční knihu obdobně jako u poplatku za lázeňský nebo rekreační pobyt.

Sazba poplatku z ubytovací kapacity činí až 4 Kč za každé využití lůžko a den. Obec může po dohodě s poplatníkem stanovit poplatek roční paušální částkou.

6. Místní poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst

Poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst platí fyzická nebo právnická osoba, které bylo vydáno povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst. Poplatek neplatí fyzické osoby mající trvalý pobyt nebo vlastníci nemovitosti ve vybraném místě, osoby jim blízké, manželé těchto osob a jejich děti. Dále osoby, které ve vybraném místě užívají nemovitost ke své hospodářské činnosti nebo osoby, které jsou držiteli průkazu ZTP a jejich průvodci.

Poplatek se vybírá za vydání povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst, do kterých je jinak vjezd zakázán příslušnou dopravní značkou.

Sazba poplatku za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst činí až 20 Kč za den. Obec může po dohodě s poplatníkem stanovit poplatek také paušální částkou.

7. Místní poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj

Poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj podléhá každý povolený hrací přístroj podle zákona o loteriích a jiných podobných hrách. Obec není povinna poskytnout osvobození od tohoto poplatku.

Poplatek za výherní hrací přístroj platí jeho provozovatel.

Sazba poplatku za každý výherní hrací přístroj na tři měsíce činí od 1 000 Kč do 5 000 Kč.

8. Místní poplatek za provoz systému nakládání s komunálními odpady

Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů platí:

- fyzická osoba, která má v obci trvalý pobyt; za domácnost může být poplatek odváděn společným zástupcem, za rodinný nebo bytový dům vlastníkem nebo správcem; tyto osoby jsou povinny obci oznámit jména a data narození osob, za které poplatek odvádějí,
- fyzická osoba, která má ve vlastnictví stavbu určenou nebo sloužící k individuální rekreaci, ve které není hlášena k trvalému pobytu žádná fyzická osoba; má-li k této stavbě vlastnické právo více osob, jsou povinny platit poplatek společně a nerozdílně, a to ve výši odpovídající poplatku za jednu fyzickou osobu.

Poplatek se platí obci, na jejímž území má fyzická osoba trvalý pobyt nebo se na jejím území nachází stavba určená nebo sloužící k individuální rekreaci.

Sazbu poplatku tvoří:

- částka až 250 Kč za osobu uvedenu v odstavci 1 a kalendářní rok
- částka stanovená na základ skutečných nákladů obce předchozího roku na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu až 250 Kč za osobu uvedenou v odstavci 1 a kalendářní rok; obec v obecně závazné vyhlášce stanoví rozúčtování nákladů na sběr a svoz netříděného komunálního odpadu na osobu.

V případě změny místa trvalého pobytu nebo změny vlastnictví stavby, která je určena nebo slouží k individuální rekreaci v průběhu kalendářního roku, se uhradí poplatek v poměrné výši, která odpovídá počtu kalendářních měsíců pobytu nebo vlastnictví stavby v příslušném kalendářním roce. Dojde-li ke změně v průběhu kalendářního měsíce, je pro stanovení počtu měsíců rozhodný stav na konci tohoto měsíce.

9. Místní poplatek za zhodnocení stavebního pozemku

Poplatek platí vlastník stavebního pozemku zhodnoceného možností připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace po nabytí účinnosti zákona o vodovodech a kanalizacích. Má-li k tomuto stavebnímu pozemku vlastnické právo více subjektů, jsou povinny platit poplatek společně a nerozdílně.

Poplatek se platí obci, na jejímž území se nachází stavební pozemek uvedený v předchozím odstavci.

Sazba poplatku nesmí přesáhnout rozdíl ceny stavebního pozemku bez možnosti připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace a ceny stavebního pozemku s touto možností. Cena stavebního pozemku v obci se stanoví podle zvláštního právního předpisu v kalendářním roce, ve kterém nabylo právní moci kolaudační rozhodnutí pro stavbu vodovodu nebo kanalizace obcí vybudované. Výše sazby na 1 m² zhodnoceného stavebního pozemku stanoví obec v obecně závazné vyhlášce.

4.1.3. Význam a využití jednotlivých místních poplatků

Místní poplatek ze psů má rozpočtový i regulační význam. Na základě rozpočtového významu tento poplatek slouží obci na udržování čistoty ulic, parků a jiných veřejných prostranství, na jejichž znečišťování se psi podílejí. Na základě regulačního významu je tento poplatek zaveden, aby omezil počet psů v daných částech obcí.

Místní poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt má rozpočtový význam a slouží obci k úhradě nákladů souvisejících s udržováním rekreačních zařízení, které slouží pro návštěvníky těchto zařízení.

Místní poplatek za užívání veřejného prostranství má rozpočtový i regulační význam. Tento druh poplatku má omezit užívání daných prostor veřejností.

Místní poplatek ze vstupného má jak rozpočtový tak i regulační význam. Obec může různé akce různě zpoplatnit nebo poplatek vůbec nevybírat. Na základě tohoto poplatku může obec podle místních podmínek působit žádoucím směrem na pořádání kulturních a sportovních akcí v dané obci a naopak omezit akce, které narušují veřejný pořádek obce.

Místní poplatek z ubytovací kapacity má převážně rozpočtový význam. Tento poplatek má velmi podobný účel jako místní poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt, neboť také slouží obci na udržování služeb a zařízení sloužících pro návštěvníky dané obce.

Místní poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst má opět rozpočtový i regulační význam. Tento poplatek má omezit pohyb motorových vozidel ve vybraných částí obce, a to zejména u historických, či lázeňských lokalit, kde jeho zavedením tento poplatek může přispět ke klidnějšímu prostředí. Cílem je tedy vytvořit vhodnější prostředí u takovýchto lokalit.

Místní poplatek za provozovaný hrací přístroj hraje jak roli rozpočtovou tak i regulační a restriktivní, neboť počet výherních hracích automatů v současné době neustále roste a je zapotřebí tuto situaci nějakým způsobem regulovat. Tento poplatek je také velmi přínosný z pohledu rozpočtu obce.

Místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů má především rozpočtový význam. Vybrané peněžní prostředky mají sloužit na krytí nákladů spojených s tímto druhem poplatku. Tento poplatek má i svou ekologickou funkci, neboť jeho zavedením občané nebudou pohazovat odpadky ve volné přírodě a tím nebudou ničit naše lesy a okolí, které nás obklopuje.

Místní poplatek za zhodnocení stavebního pozemku má rozpočtový význam. Účelem je získat peněžní prostředky od vlastníků pozemků na vybudování stavby vodovodu a kanalizace.

5. METODIKA

Cílem této práce je analyzovat příjmovou stránku rozpočtu konkrétní obce a navrhnout změny z hlediska prospěchu obce. Krokem vedoucím ke splnění tohoto cíle je rozbor rozpočtu obce se zaměřením na jeho příjmovou část. Lze předpokládat, že mezi nejvýznamnější příjmy zvolené obce patří daňové příjmy a poplatky, kterým je věnována největší pozornost. Obce získávají příjmy z daní sdílených a svěřených. Sdílené daně jsou přerozdělovány obcím na základě určitých kritérií přiděleným % z celostátního hrubého výnosu. Mezi svěřené daně patří pouze jedna daň, která plyne celá přímo do rozpočtu obce, proto nese název svěřená daň. Poplatky jsou pro potřeby analýzy rozděleny na místní, správní a soudní. Podrobněji jsou zkoumány místní poplatky, neboť jde o příjmy obce, o nichž si může rozhodovat sama a tím do určité míry ovlivnit svůj rozpočet. Příjmy rozpočtu obce jsou zkoumány po dobu 3 let, tj. od roku 2007 do roku 2009.

V teoretické části diplomové práce je popsána problematika daňových příjmů obce a místních poplatků pomocí dostupné literatury. Bylo třeba prostudovat legislativní normy, zejména zákon o rozpočtovém určení daní a zákon o místních a správních poplatcích.

V praktické části bude provedena analýza struktury a vývoje jednotlivých typů daňových příjmů obce a analýza místních poplatků u konkrétní zvolené obce v letech 2007 až 2009.

Formou porovnávání výše poplatků stanovených vyhláškou a maximální hranicí stanovenou zákonem zjistíme, zda má obec nějaké rezervy, tj. zda může zvyšovat sazby u konkrétních poplatků nebo zda už dosáhla zákonem stanovené meze. Na základě dotazníků zjistíme, zda jsou občané spokojeni s výší sazeb u vybíraných místních poplatků v konkrétní obci.

Dále pomocí výpočtu ukazatele daňové autonomie zjistíme, s jakou mírou finanční autonomie má obec možnost získávat peněžní prostředky na základě svého rozhodnutí bez zásahu státu.

Na základě všech analýz a zjištěných dat navrhu pro obec doporučení, která by jí mohla být prospěšná.

6. ANALÝZA PŘÍJMOVÉ STRÁNKY ROZPOČTU KONKRÉTNÍ OBCE

6.1. CHARAKTERISTIKA OBCE

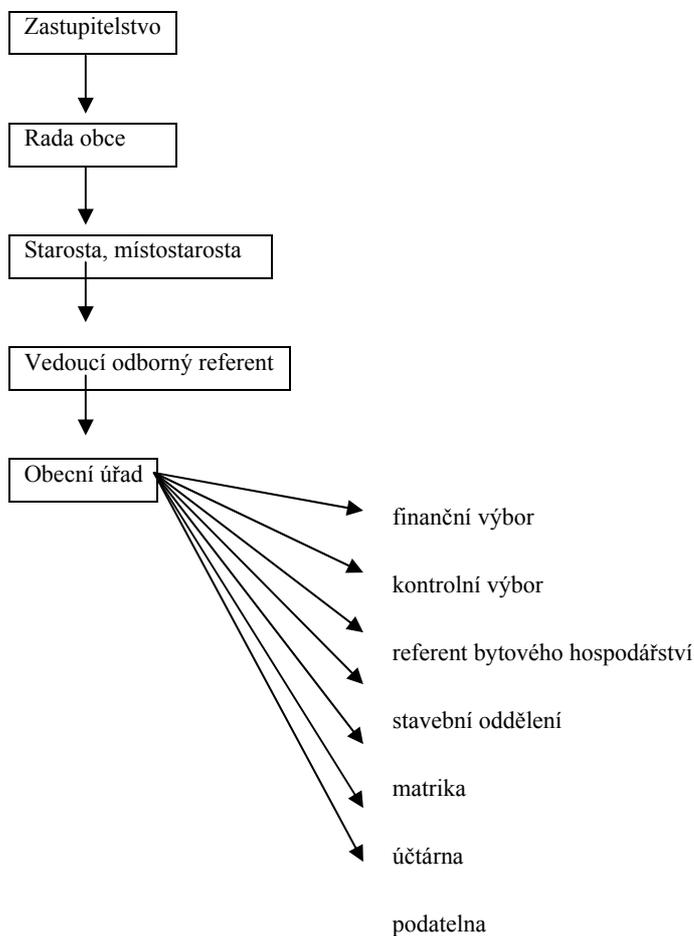
Kardašova Řečice je malé město ležící v severozápadní části okresu Jindřichův Hradec, 12 km západně od okresního města a náleží pod Jihočeský kraj. Městečko leží v průměrné výšce 439 metrů nad mořem. Má v současné době asi 2300 obyvatel včetně místních částí Kard. Řečice, mezi něž patří Mnich, Nítovice, Řehořinky a Cikar. Během tří let se tento počet moc neměnil. V roce 2007 zde žilo 2246 obyvatel, v roce 2008 2274 obyvatel a v roce 2009 2302 obyvatel. Počet obyvatel v produktivním věku je 1600 a průměrný věk obyvatel je 38 let. Město leží na železniční trati spojující Jihlavu a Veselí nad Lužnicí. Název města vznikl dle nedalekého rybníku Kardaš a potoku Řečice, který z tohoto rybníku vytéká. První doklady existence města pocházejí z roku 1267.

Město Kardašova Řečice vzniklo jako územní samosprávná jednotka v souladu s ustanovením § 1 a 2 zákona č.128/2000 Sb., o obcích, v platném znění ke dni 23. 11. 1990. Posláním města je zajištění veřejné správy na svém území, výkon státní správy ve svém územním obvodu za podmínek stanovených zákony.

V obci naleznou děti školního věku základní školu a pro menší děti je zde k dispozici také školka. Pro využití volného času je v obci k dispozici sportovní fotbalové hřiště. Dále bychom v obci našli knihovnu, kostel a hřbitov. V obci Kardašova Řečice mají lékařskou ordinaci dva praktičtí lékaři a dva stomatologové a naleznete zde také lékárnou. Kromě toho je zde umístěn i domov s pečovatelskou službou. Z další občanské vybavenosti je zde i poštovní úřad. Místní obyvatelé mohou využívat plynofikaci, kanalizaci i veřejný vodovod.

Organizační struktura obce Kardašova Řečice

Obr. č. 3 Organizační struktura obce

Zastupitelstvo obce je nejvyšším orgánem obce a skládá z 15 členů. Počet členů závisí na počtu obyvatel a na velikosti územního obvodu. Zastupitelstvo obce má hlavní rozhodovací pravomoci, jeho jednání jsou veřejná a rozhoduje se nadpoloviční většinou všech členů.

Zastupitelstvo obce rozhoduje či schvaluje:

- program rozvoje obce,
- rozpočet a závěrečný účet obce,
- rozpočtová opatření,
- výši osobních a věcných nákladů obecního úřadu,

- založení, zřízení a zánik neziskových organizací, obchodních společností, sdružení obce, vstup do dobrovolného svazku obcí,
- obecně závazné vyhlášky.

Zastupitelstvo rozhoduje i o majetkoprávních úkonech jako jsou nabytí a převod nemovitostí v majetku obce, zastavení nemovitostí, poskytování darů nad 20 000 Kč, poskytování dotací nad 50 000 Kč., o vkladech obce do právnických osob, prominutí a postoupení pohledávek, přijetí úvěru, půjčky, poskytnutí dotace, ručení, poskytnutí půjčky a emisi komunálních obligací.

Rada obce je výkonným orgánem, skládá se z 5 členů. Jednání rady jsou neveřejná, rozhoduje se nadpoloviční většinou všech členů. Rada obce je volena zastupitelstvem. V čele rady stojí starosta obce.

Rada obce připravuje podklady pro jednání zastupitelstva, zabezpečuje plnění usnesení zastupitelstva, zabezpečuje hospodaření obce, plní funkce zakladatele nebo zřizovatele a zřizuje výkonné orgány obecního úřadu (odborné odbory a oddělení).

Starosta obce je představitelem obce, který ji navenek zastupuje. Starosta svolává zastupitelstvo obce a připravuje, svolává a řídí schůze rady obce. Starosta obce také jmenuje vedoucího odborného referenta (tajemníka) obecního úřadu. Ten je zodpovědný za celý chod obecního úřadu.

Obecní úřad vykonává administrativně organizační činnosti, které souvisejí se samosprávou i přenesenou působností obce. Obecní úřad plní úkoly uložené zastupitelstvem nebo radou obce, pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti a dále v oblasti přenesené působnosti vykonává státní správu.

Výbory jsou poradními orgány obce. Působí zde finanční výbor, který kontroluje hospodaření s majetkem obce a rozpočtem a kontrolní výbor, který kontroluje plnění usnesení zastupitelstva obce a rady obce a dodržování právních předpisů.

6.2. ROZPOČET OBCE

„Zajištění dostatečných finančních zdrojů je hlavním úkolem obecních financí. Jádrem systému municipálních financí, které představují nejnižší složku veřejných financí, je rozpočet obce. Obec zajišťuje prostřednictvím svého rozpočtu jak vlastní činnost (např. místní dopravu, úklid, obecní policie apod.), tak ty činnosti, které na ni deleguje stát (např. školství, sociální péči, zdravotnictví apod.). Obec na svém území je tak povinna pro své občany zabezpečit potřebný rozsah a strukturu veřejných statků a veřejných služeb.“ (Rektořík, 2002)

Členění příjmů

- Druhové hledisko:

Používá se čtyřmístný číselný kód, který dovoluje odlišit třídy, seskupení položek, podseskupení položek a položky. Druhové třídění dělí příjmové operace následujícím způsobem:

1. daňové příjmy,
2. nedaňové příjmy,
3. kapitálové příjmy,
4. přijaté dotace.

- Odvětvové hledisko:

Z hlediska odvětvového se třídí příjmy podle odvětví. Využívá se čtyřmístný klasifikační klíč třídění na skupiny, oddíly, pododdíly a paragrafy. Skupiny se člení takto:

1. zemědělství a lesní hospodářství,
2. průmyslová a ostatní odvětví hospodářství,
3. služby pro obyvatelstvo,
4. sociální věci a politika zaměstnanosti,

5. bezpečnost státu a právní ochrana,
6. všeobecná veřejná správa a služby.

Tab. č 2: Rozpočtové příjmy obce Kard. Řečice v Kč
na dvě desetinná místa

Paragraf	Položka	Text	výsledek od počátku roku		
			rok 2007	rok 2008	rok 2009
a	b				
0000					
0000	1111	Daň z příjmů fyz. osob ze záv. činn.	3 716 231,48	3 785 273,14	3 601 087,72
0000	1112	Daň z příjmů fyz. osob ze sam. výd činn.	475 117,77	857 620,97	481 140,74
0000	1113	Daň z příjmů fyz. osob z kap. Výnosů	228 844,50	315 012,61	311 532,63
0000	1121	Daň z příjmů práv. osob	4 150 371,23	5 438 530,76	3 678 635,49
0000	1122	Daň z příjmů práv. osob za obce	1 518 000,00	1 324 800,00	1 950 900,00
0000	1211	Daň z přidané hodnoty	6 284 554,00	7 764 813,70	7 682 997,00
0000	1337	Poplatek za likvidaci komunálního odpadu	1 207 794,00	1 200 954,00	1 193 955,00
0000	1341	Poplatek ze psů	53 584,00	53 685,00	58 460,00
0000	1343	Poplatek za užívání veř. prostr.	13 790,00	9 690,00	12 610,00
0000	1344	Poplatek ze vstupného	5 000,00	0	0
0000	1347	Poplatek za provoz. výh. hrací přístroj	228 572,00	183 480,00	158 380,00
0000	1351	Odvod výtěžku provozování loterií	39 211,00	39 264,00	49 726,00
0000	1361	Správní poplatky	491 170,00	329 206,00	330 880,00
0000	1511	Daň z nemovitostí	1 111 805,79	1 132 519,00	1 256 447,00
0000	2441	Splátky půjč.p. od obcí	899 244,00	148 866,00	569 957,64
0000	2460	Splátky půjč.p. od obyvatelstva	408 610,02	337 825,93	311 474,62
0000	4111	NI př. transf. ze všeob. pokl.sp.st.rozp.	50 000,00	87 000,00	55 500,00
0000	4112	NI př. transf.ze st.r. v rám. souh.dotv.	604 464,00	633 300,00	643 700,00
0000	4113	NI př. transf.ze stát. fondů	0,00	25 218,50	0,00
0000	4116	Ost. NI př. transfer. ze státního rozp.	226 758,00	987 841,49	674 382,00
0000	4121	NI př. transf. od obcí	254 122,00	287 442,00	325 304,00
0000	4122	NI př. transf. od krajů	115 593,00	239 453,00	115 139,00
0000	4134	Převody z rozpočtových účtů	57 026,00	71 942,66	359 248,33
0000	4139	Ost. převody z vlastních fondů	22 690,00	31 092,00	224 884,36
0000	4213	Inv. př. transfery ze státních fondů	0,00	303 018,30	0,00
0000	4216	Ost. př. transfery ze státního rozpočtu	1 830 000,00	22 163 311,09	4 254 000,00
0000	4222	Inv. př. transfery od krajů	182 287,00	487 600,00	2 414 621,85
0000	4223	Inv. př. transfery od reg. rad	0,00	0,00	13 509 194,41

0000	4240	Inv. př. transfery ze stát. fin. aktiv	0,00	0,00	11 000 000,00
0000	****		24 174 839,79	48 238 760,15	55 224 157,79
1032		Podpora ostatních produkčních činností			
1032	2111	Příjmy z poskytování služeb a výrobků	181 431,00	439 080,00	0,00
1032	****		181 431,00	439 080,00	0,00
1070		Rybářství			
1070	2131	Příjmy z pronájmu pozemků	117 585,00	120 091,00	118 585,00
1070	****		117 585,00	120 091,00	118 585,00
2310		Pitná voda			
2310	2111	Příjmy z poskytování služeb a výrobků	10 000,00	0,00	0,00
2310	2132	Příjmy z pronájmu ost. nem. a jejich čás.	520 000,00	620 000,00	827 049,68
2310	2142	Příjmy z podílů na zisku a dividend	88 753,00	0,00	0,00
2310	2324	Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady	3 000,00	1 000,00	0,00
2310	3122	Přijaté příspěvky na pořízení dl. majetku	0,00	145 000,00	0,00
2310	****		621 753,00	766 000,00	827 049,68
2321		Odvád. a čist. odp. vod a nakládání s kaly			
2321	2111	Příjmy z poskytování služeb a výrobků	113,00	0,00	0,00
2321	2324	Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady		0,00	8 247,00
2321	****		113,00	0,00	8 247,00
3314		Činnosti knihovnické			
3314	2111	Příjmy z poskytování služeb a výrobků	9 908,00	10 755,00	9 649,00
3314	****		9 908,00	10 755,00	9 649,00
3319		Ost. záležitosti kultury			
3319	2111	Příjmy z poskytování služeb a výrobků	340,00	3851,00	6280,00
3319	****		340,00	3851,00	6280,00
3612		Bytové hospodářství			
3612	2132	Příjmy z pronájmu ost. nem. a jejich čás.	8 010 400,80	8 647 786,00	9 182 692,70
3612	2322	Přijaté pojistné náhrady	0,00	176 374,00	0,00
3612	2324	Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady	134 050,50	104 594,50	108 448,00
3612	2329	Ostatní nedaňové příjmy j.n.	106 000,00	226 280,00	205 000,00
3612	3112	Příjmy z prodeje ost. nem. a jejich čás.	0,00	210 000,00	0,00
3612	****		8 250 451,30	9 365 034,50	9 496 140,70
3613		Nebytové hospodářství			
3613	2132	Příjmy z pronájmu ost. nem. a jejich čás.	1 362 387,40	1 260 399,00	1 373 749,00
3613	2324	Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady	0,00	0,00	13 478,00
3613	****		1 362 387,40	1 260 399,00	1 387 227,00
3632		Pohřebictví			
3632	2111	Příjmy z poskytování služeb a výrobků	37 000,00	74 100,00	67 430,00
3632	****		37 000,00	74 100,00	67 430,00

3633		Výstavba a údržba místních inženýr. sítí			
3633	3112	Příjmy z prodeje ost. nem. a jejich čás.	165 000,00	0,00	0,00
3633	****		165 000,00	0,00	0,00
3639		Komunální služby a územní rozvoj j.n.			
3639	2111	Příjmy z poskytování služeb a výrobků	5 000,00	0,00	8 000,00
3639	2119	Ostatní příjmy z vlastní činnosti	20 854,00	1 230,00	6 104,00
3639	2131	Příjmy z pronájmu pozemků	89 224,00	121 969,00	127 156,00
3639	3111	Příjmy z prodeje pozemků	1 310 020,00	1 032 120,00	179 370,00
3639	****		1 425 098,00	1 155 319,00	320 630,00
3722		Sběr a odvoz komunálních odpadů			
3722	2111	Příjmy z poskytování služeb a výrobků	107 258,00	117 808,00	178 348,00
3722	2112	Příjmy z prodeje zboží	13 122,00	18 270,00	8 210,00
3722	2210	Přijaté sankční platby	3 000,00	0,00	0,00
3722	****		123 380,00	136 078,00	186 558,00
3727		Prevence vzniku odpadů			
3727	2111	Příjmy z poskytování služeb a výrobků	62 164,00	49 500,50	56 496,50
3727	****		62 164,00	49 500,50	56 496,50
3769		Ostatní správa v ochraně životního prost.			
3769	2210	Přijaté sankční platby	472,00	14 028,00	12 025,00
3769	****		472,00	14 028,00	12 025,00
5311		Bezpečnost a veřejný pořádek			
5311	2210	Přijaté sankční platby	3 600,00	3 200,00	0,00
5311	****		3 600,00	3 200,00	0,00
6171		Činnost místní správy			
6171	2111	Příjmy z poskytování služeb a výrobků	310 100,00	272 104,50	157 905,00
6171	2112	Příjmy z prodeje zboží	8 240,00	5 600,00	0,00
6171	2210	Přijaté sankční platby	8 000,00	15 750,00	3 500,00
6171	2322	Přijaté pojistné náhrady	79 273,00	0,00	16 442,00
6171	2324	Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady	14 059,00	19 531,00	758,00
6171	3113	Příjmy z prodeje ost. HDM	37 500,00	0,00	0,00
6171	****		457 172,00	312 985,50	178 605,00
6310		Příjmy a výdaje z úvěr. finanč. operací			
6310	2141	Příjmy z úroků	279 146,68	484 164,44	433 074,55
6310	2142	Příjmy z podílů na zisku a dividend	0,00	2 112 578,65	0,00
6310	****		279 146,68	2 596 743,09	433 074,55
6402		Finanční vypořádání minulých let			
6402	2223	Příjmy z fin. vyp. min. let mezi kraj. a obc.	715,59	0,00	0,00
6402	2229	Ostatní přijaté vratky transferů	0,00	0,00	78 818,38

6402	****		715,59	0,00	78 818,38
6409		Ostatní činnost j.n.			
6409	2328	Neidentifikované příjmy	432,00	0,00	0,00
6409	****		432,00	0,00	0,00
Celkem			37 272 988,76	64 545 924,74	68 410 973,60

Zdroj: Městský úřad Kardašova Řečice – vlastní zpracování

6.2.1. Daňové příjmy obce

Daňové příjmy jsou příjmy, které vyplývají z daní vybíraných v celém státě, a podle daňového určení a na základě určitých kritérií se přidělují jednotlivým rozpočtům. Jedná se o nenávratné příjmy. Na základě rozpočtových pravidel mezi tyto příjmy patří daně sdílené a daně svěřené.

Struktura a vývoj daňových příjmů obce Kardašova Řečice

Sdílené daně

Sdílené daně jsou celostátně platné daně, které plynou nějakým principem do rozpočtu, a samospráva je tedy nemůže nijak ovlivnit, neboť jsou dány určitými kritérii (např. rozlohou, počtem obyvatel a jinými charakteristikami) nebo celostátním příjmem. Procento podílu jednotlivých obcí stanovují každoročně vyhlášky MFČR podle algoritmu a daně obce je počítat tedy nemusejí:

Sdílené daňové příjmy obce K. Řečice v roce 2007 byly tvořeny:

- DPH – podíl 20,59% z celostátního hrubého výnosu,
- DPFO ze závislé činnosti – podíl 20,59% z celostátního hrubého výnosu daně odváděné zaměstnavatelem jako plátcem daně,
- DPFO – podíl 20,59% z celostátního hrubého výnosu ze záloh na daň vybírané srážkou podle zvláštní sazby, s výjimkou předchozího případu,

- DPFO – podíl 30% z výnosů záloh na daň u osob, které mají na území obce bydliště ke dni splatnosti,
- DPFO ze závislé činnosti – podíl 1,5% z celostátního hrubého výnosu daně odváděné,
- DPPO – podíl 20,59% z celostátního hrubého výnosu s výjimkou daně, kdy je poplatníkem obec či kraj.

Změny sdílených daňových příjmů od roku 2008

- Struktura sdílených daní se oproti předešlému roku nezměnila, došlo pouze ke změně podílu obcí na sdílených daních a to z 20,59% na 21,4%.
- Podle nového zákona č. 377/2007 Sb. byla vytvořena nová kritéria pro rozdělování podílu obcí na sdílených daních a to tato:
  - celková výměra obce – váha 3%,
  - prostý počet obyvatel – váha 3%,
  - počet obyvatel obce upravený koeficienty velikostních kategorií obcí – váha 94%.
- Dále byl snížen počet velikostních kategorií z původních 14 na 4 a došlo ke zmírnění progresu koeficientů. Díky tomu došlo k eliminaci skokových přechodů mezi velikostními kategoriemi.

Tab. č. 3: Podíl obce Kardašova Řečice na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu sdílených daní

Název obce	Kód základní úz. jedn.	Výměra obce v ha	Počet obyvatel	koeficienty postupných přechodů	Procentní podíl obce na výnosu daní	Rok
Kardašova Řečice	546542	4582,9187	2246	1,064	0,01438	2007
Kardašova Řečice	546542	4582,9187	2274	1,064	0,0144	2008
Kardašova Řečice	546542	4582,9187	2302	1,064	0,014434	2009

Zdroj: Vlastní zpracování dle MF CR

Svěřené daně

Daň z nemovitosti

Tato daň zdaňuje nemovitý majetek ve vlastnictví, tj. pozemky a stavby mimo případy, které jsou ze zákona osvobozeny od placení této daně. Za posledních pár let tato daň sice trochu rostla, ale i přesto je tato daň málo výnosná a představuje v celkových příjmech rozpočtů obcí malý podíl. Tato daň je pouze příjmem rozpočtu obce, ale obce zde mají velmi malou pravomoc tuto daň nějak ovlivnit.

Od 1. ledna 2008 došlo ke změně zákona o dani z nemovitosti a zákon č. 338/1992 Sb. uvádí nový, tzv. místní koeficient, kterým se může vynásobit daňová povinnost poplatníka za jednotlivé druhy pozemků, staveb, samostatných nebytových prostorů a za byty, popřípadě jejich soubory. Místní koeficienty jsou: 2, 3, 4 a 5. Obce tak mají pravomoc zvýšit výnosy daně z nemovitosti prostřednictvím koeficientů až na pětinásobek. Tímto koeficientem se v případě rozhodnutí obce o jeho požití násobí vypočtená daňová povinnost za všechny nemovitosti, pozemky i stavby na katastru obce. Obce ale tohoto práva mohly využít až od roku 2009, neboť danou změnu musely uvést v obecně závazné vyhlášce a její splatnost se vztahuje k předcházejícímu zdaňovacímu období.

Další změna provázená u daně z nemovitosti byla změna počtu koeficientů sloužící pro výpočet daně ze staveb. Došlo ke zrušení dvou koeficientů z devíti a to konkrétně 0,3 a 0,6. Zůstaly tedy koeficienty: 1,0; 1,4; 1,6; 2,0; 2,5; 3,5; a 4,5. Obce mají právo tyto koeficienty pro jednotlivé části obce zvýšit o jednu kategorii nebo naopak snížit o jednu až tři kategorie.

Novelou zákona došlo také ke zrušení dosavadního osvobození od daně ze staveb pro nové stavby obytných domů ve vlastnictví fyzických osob nebo byty ve vlastnictví fyzických osob v nových stavbách obytných domů a to na dobu 15 let.

Tab. č. 4: Struktura daňových příjmů obce Kardašova Řečice (v Kč)

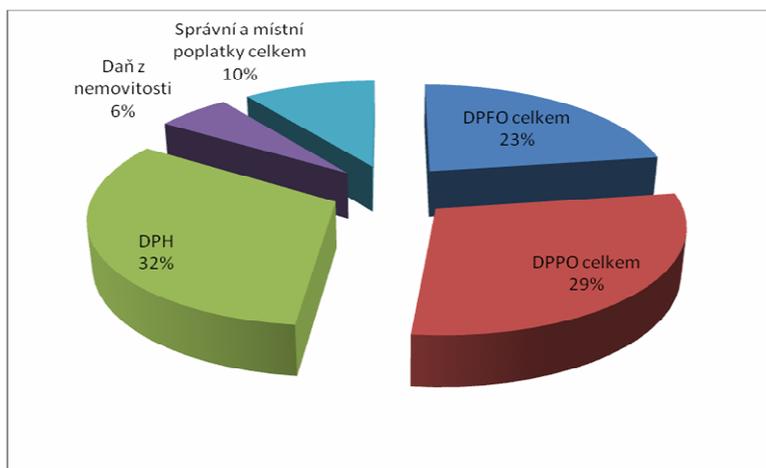
Název	2007	2008	2009
DPFO celkem	4420193,75	4957906,72	4393761,09
DPPO celkem	5668371,23	6763330,76	5629535,49
DPH	6284554	7764813,7	7682997
Daň z nemovitosti	1111805,79	1132519	1256447
Správní a místní poplatky celkem	2001917	1779023	1756294
Celkové daňové příjmy	19488848,77	22399601,18	20721043,58

Zdroj: Vlastní zpracování

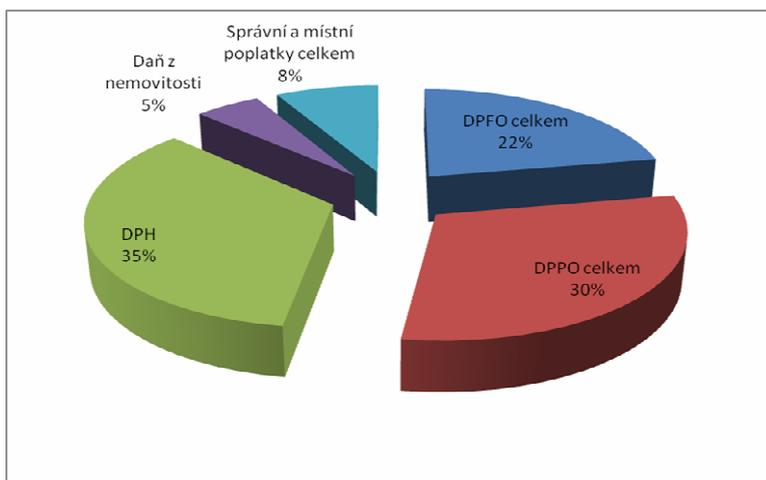
Tab. č. 5: Procentní podíl jednotlivých daňových příjmů obce Kardašova Řečice na celkových daňových příjmech dané obce (v %)

Název	2007	2008	2009
DPFO celkem	23	22	21
DPPO celkem	29	30	27
DPH	32	35	37
Daň z nemovitosti	6	5	6
Správní a místní poplatky celkem	10	8	8

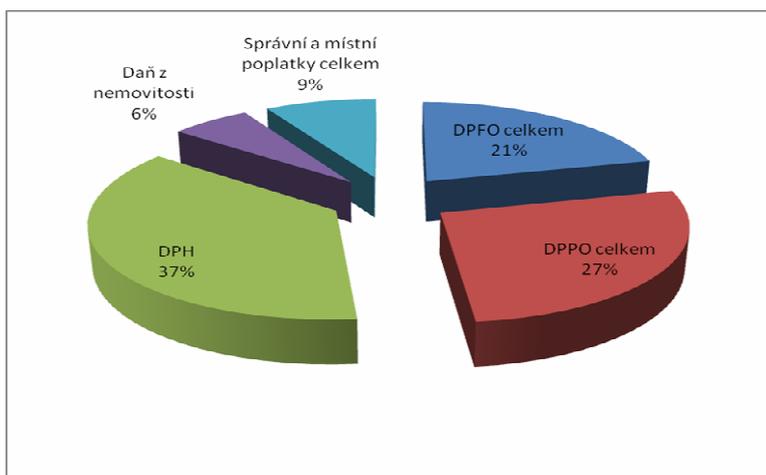
Graf. č. 1: Struktura daňových příjmů obce (2007)

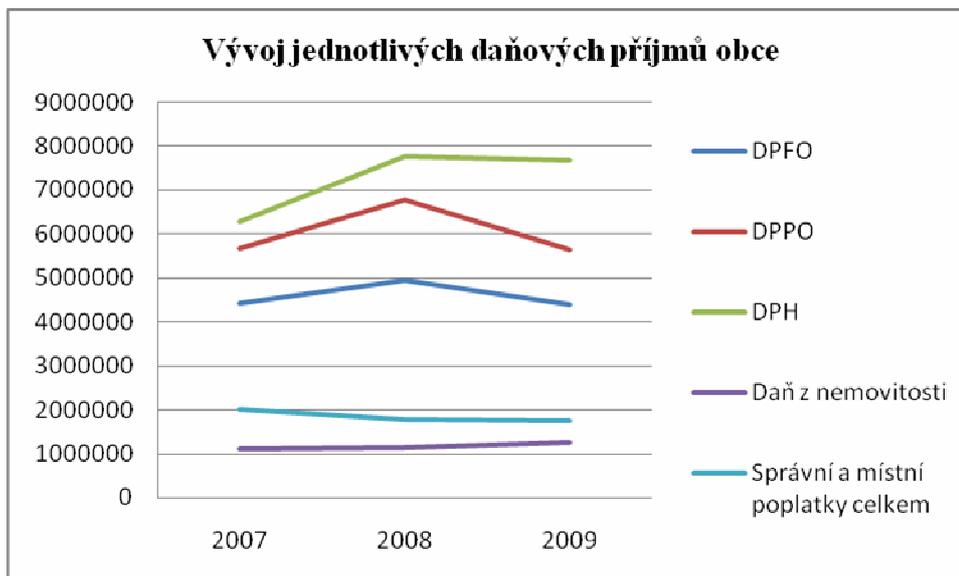
Graf. č. 2: Struktura daňových příjmů obce (2008)

Graf. č.3: Struktura daňových příjmů obce (2009)

Graf. č. 4: Vývoj jednotlivých daňových příjmů obce

Zdroj: Vlastní zpracování

Z grafů č.4 i z tabulky č.5 je vidět, že na celkových daňových příjmech se podílí z největší části DPH a to 32%, 35% a 37% ve sledovaném období. Tato daň je pro obec nejvýnosnější. Její výše je ve sledovaném období rostoucí.

Dále si můžeme všimnout, že sdílené daně (DPFO, DPPO, DPH) v roce 2008 ve všech případech vzrostly. Tuto kladnou změnu přisuzuji tomu, že se podíl sdílených daní na celostátním hrubém výnosu zvýšil z 20,59% na 21,4%. V roce 2009 se jeví tendence dvou z těchto daní (DPFO, DPPO) jako klesající, neboť odráží dopady ekonomické krize.

Daň z nemovitosti se téměř nemění a to nejspíš z důvodu, že počet nemovitostí v obci se také extrémně nemění a tudíž do rozpočtu obce plyne přibližně stále stejná částka a nedochází k výrazným výkyvům.

Tab. č. 6: Sdílené daně obce Kardašova Řečice

Rok	Sdílené daně	Celkové příjmy
2007	16373118,98	37272988,76
2008	19486051,18	64545924,74
2009	14027658,09	68410973,6

Zdroj: Vlastní zpracování

Z tabulky můžeme zjistit, že sdílené daně se podílely na celkových příjmech obce v roce 2007 44 %, v roce 2008 30 % a v roce 2009 20,5 %

6.2.2. Nedaňové příjmy obce

Poplatky

Správní poplatky

Správní poplatky inkasuje obec za realizované správní služby občanům a tyto poplatky tak představují úhradu nákladů za tyto služby. Seznam úkonů, které jsou zpoplatněny, je konkretizován v sazebníku, který tvoří přílohu zákona o správních poplatcích.

Obec Kardašova Řečice vybírá nejčastěji tyto správní poplatky:

- správní poplatek za svatební obřad ve výši 2 500,- Kč,
- správní poplatek za ověřování podpisu ve výši 30,- Kč za 1 kus, tedy jednu stranu,
- správní poplatek za ověřování listiny ve výši 30,- Kč za 1 kus, tedy za jednu stranu,
- správní poplatek za zvláštní užívání komunikace (zábory chodníků a překopy komunikací) a to ve výši 100,- Kč za 10 dní nebo 500,- Kč za půl roku.

Tab. č 7: Celkové příjmy obce v jednotlivých letech (v Kč na dvě desetinná místa)

Rok	Celkové příjmy
2007	37 272 988,76
2008	64 545 924,74
2009	68 410 973,60

Zdroj: Městský úřad Kardašova Řečice

Tab. č 8: Správní poplatky v jednotlivých letech (v Kč)

Rok	Správní poplatky
2007	491 170
2008	329 206
2009	330 880

Zdroj: Městský úřad Kardašova Řečice

V roce 2007 byly správní poplatky zhruba o 160 000,- Kč větší, než v následujících dvou letech.

Správní poplatky se podílejí na celkových příjmech obce velmi malým procentem. Konkrétně to v roce 2007 bylo 1,32%, v roce 2008 0,51% a v roce 2009 pouze 0,48%.

Místní poplatky

Místní poplatky jsou poplatky, které představují platbu daňového charakteru, o jejímž zavedení, dle příslušné legislativy, rozhoduje sama obec, takže záleží pouze na ní, zda konkrétní druh poplatku zavede či naopak. Místní poplatky obec nemůže stanovit jakékoliv, ale pouze ty, které jsou určeny zákonem č. 565/ 1990 Sb., o místních poplatcích. Zavedení místních poplatků umožňuje využití zdrojů pro plnění specifických aktivit dané obce. Všechny místní poplatky, které může obec zavést, jsou uvedeny v teoretické části mé diplomové práce.

Zastupitelstvo města Kardašova Řečice vydalo dne 15. 12. 2004 podle ustanovení § 14 zákona České národní rady č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů a v souladu s ustanovením § 10 písm. d) a § 84 odst. 2 písm. i) zákona č. 128/2000Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění, obecně závaznou vyhlášku, ve které jsou upraveny místní poplatky zavedené v této obci.

Obec Kardašova Řečice vybírá tyto druhy místních poplatků:

- poplatek za likvidaci komunálního odpadu,
- poplatek ze psů,
- poplatek za užívání veřejného prostranství,
- poplatek ze vstupného,
- poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj.

Řízení o poplatcích vykonává Městský úřad v Kardašově Řečici.

Místní poplatek za likvidaci komunálního odpadu

Komunálním odpadem se podle zákona o odpadech rozumí veškerý odpad vznikající na území města Kardašova Řečice při činnosti fyzických osob, který je uveden jako komunální odpad v prováděcím právním předpisu.

Komunální odpad se třídí na složky podle následujícího systému:

- a) tříděný odpad, kterým je papír, sklo, kov, plast, nápojové kartony,
- b) objemný komunální odpad,
- c) nebezpečné složky komunálního odpadu,
- d) směsný – zbytkový odpad.

Fyzické osoby jsou povinny odkládat komunální odpad na místech k tomu určených a komunální odpad oddělení shromažďovat, třídít a předávat k využití a odstraňování podle systému stanoveného obecně závaznou vyhláškou.

Sazba poplatku činí:

- 500,- Kč ročně na žijící hlavu, která má na daném území trvalé bydliště a
- 500,- Kč ročně na chalupáře.

Poplatek ze psů

Poplatek se platí ze psů starších tří měsíců.

Poplatníkem je fyzická nebo právnická osoba, která je držitelem psa a má trvalý pobyt nebo sídlo na území města Kardašova Řečice.

Poplatník je povinen přihlásit psa do evidence na městském úřadu do 15 dnů ode dne, kdy mu vznikla poplatková povinnost.

Poplatek neplatí osoby uvedené v zákoně o místních poplatcích.

Město Kardašova Řečice v obvodu své působnosti stanovuje roční výši poplatků ze psa takto:

- Majitelé psů ve městě Kardašova Řečice
Důchodci 100,- Kč za prvního psa, 125,- Kč za každého dalšího psa,
Ostatní 200,- Kč za prvního psa, 250,- Kč za každého dalšího psa.

Důchodci v nájemném bytě 175,- Kč za prvního psa, 250,-Kč za každého dalšího psa,

Ostatní v nájemném bytě 350,- Kč za prvního psa, 500,- Kč za každého dalšího psa.

- Majitelé psů v místních částech K. Řečice (Nítovice, Mnich, Řehořinky, Cikar)
Důchodci 75,- Kč za prvního psa, 75,- Kč za každého dalšího psa.
Ostatní 150,- Kč za prvního psa, 150,- Kč za každého dalšího psa.

Sazby pro důchodce se netýkají pouze poživatelů starobního důchodu, ale i poživatelů invalidního, vdovského nebo vdoveckého a sirotčího důchodu. Tyto osoby mají tedy sazbu sníženou o 50 %, neboť příjmy z těchto důchodu jsou jejich jediným zdrojem příjmů.

Poplatková povinnost vzniká prvním dnem měsíce, který následuje po měsíci, ve kterém pes dovršil věk tří měsíců. Vznikne-li poplatková povinnost během kalendářního roku, platí se poplatek v poměrné výši, která odpovídá počtu i započatých kalendářních měsíců. Zanikne-li poplatková povinnost během kalendářního roku, postupuje se obdobně.

Poplatek je splatný do 31. 3. běžného kalendářního roku. Vznikne-li poplatková povinnost po termínu splatnosti, je poplatek splatný nejpozději do 15 dnů ode dne, kdy povinnost poplatek platit vznikla.

Město Kardašova Řečice má stanoveny i speciální slevy pro členy kynologického klubu a to ve výši 50 %. K uplatnění těchto slev je potřeba doložit obci seznam psů, které jsou členy právě tohoto klubu.

Od tohoto poplatku jsou také osvobozeni myslivci, jejichž psi jsou lovecky upotřebitelní. Zde je třeba doložit žádost o osvobození placení tohoto poplatku. Tuto žádost musí schválit zastupitelstvo obce. Seznam takovýchto psů je třeba každý rok aktualizovat, neboť se může v průběhu roku měnit (např. může dojít k úmrtí psa apod.).

Poplatek za užívání veřejného prostranství

Poplatek za užívání veřejného prostranství se vybírá za zvláštní užívání veřejného prostranství, kterým se rozumí umístění zařízení sloužících k poskytování služeb, umístění stavebních, prodejních nebo reklamních zařízení, zařízení cirkusů, lunaparků a jiných obdobných atrakcí umístění skládek, vyhrazení trvalého parkovacího místa a užívání tohoto prostranství pro kulturní a sportovní akce a potřeby tvorby filmových a televizních děl.

Veřejným prostranstvím jsou všechna náměstí, ulice, tržnice, chodníky, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné každému bez omezení, tedy sloužící obecnému užívání, a to bez ohledu na vlastnictví k tomuto prostoru.

Poplatníkem tohoto poplatku je fyzická i právnická osoba, která užívá veřejné prostranství způsobem uvedeným v obecně závazné vyhlášce. Poplatník je povinen oznámit městskému úřadu zvláštní užívání veřejného prostranství před započítáním vlastního užívání tohoto prostranství.

Sazby poplatku činí za každý i započatý metr čtvereční užívaného veřejného prostranství a každý i započatý den:

- za umístění zařízení k poskytování služeb 10,- Kč,
- za umístění stavebního zařízení (do 2 měsíců) 1,- Kč,
- za umístění stavebního zařízení (za každý den nad 2 měsíce) 3,- Kč,

- za umístění prodejního zařízení 10,- Kč,
- za umístění reklamního zařízení 1,- Kč,
- za umístění skládek do dvou měsíců 1,- Kč,
- za umístění skládek za každý den nad 2 měsíce 2,- Kč,
- za použití veřejného prostranství pro kulturní a sportovní akce 1,- Kč,
- za umístění a provoz lunaparků, cirkusů a podobných atrakcí 10,- Kč,
- za použití veřejného prostranství pro účely tvorby filmových a televizních děl 1,- Kč.

Paušální sazby poplatku za užívání veřejného prostranství:

- za vyhrazení trvalého parkovacího místa 1000,- Kč/rok

Poplatek za užívání veřejného prostranství se platí ode dne, kdy zvláštní užívání tohoto prostranství začalo až do dne, kdy toto užívání skončilo.

Splatnost poplatku při užívání veřejného prostranství po dobu kratší 30 dnů je splatný nejpozději v den, kdy bylo s užíváním veřejného prostranství započato. Při užívání veřejného prostranství po dobu delší než 30 dnů, je možné rozdělit v jednom kalendářním roce do dvou stejných splátek, přičemž první splátka je splatná nejpozději v den, kdy bylo s užíváním veřejného prostranství započato a zbývající splátka nejpozději v den ukončení užívání veřejného prostranství.

Poplatek, který je stanovený roční paušální částkou, je splatný do 31. 1. kalendářního roku.

Poplatek ze vstupného

Předmětem tohoto poplatku je vstupné na kulturní, sportovní, prodejní nebo reklamní akce.

Poplatníkem je fyzická nebo právnická osoba, která akci pořádá.

Sazba poplatku ze vstupného činní 10% z úhrnné částky vybraného vstupného.

Poplatek je splatný do 15 dnů ode dne pořádání akce.

Poplatek se neplatí z akcí uvedených v zákoně o místních poplatcích.

Poplatník je povinen nejméně 5 dnů před konáním akce ohlásit správci poplatku údaje potřebné ke stanovení poplatku zejména druh akce, jméno (název) pořadatele, datum, hodinu, místo konání akce a účel použití výtěžku.

Poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj

Předmětem tohoto poplatku je každý provozovaný výherní hrací přístroj povolený ve smyslu zák. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů.

Poplatníkem je právnická osoba, která je provozovatelem výherního hracího přístroje.

Poplatník je povinen písemně ve lhůtě do 5 dnů ohlásit správci poplatku uvedení výherního hracího přístroje do provozu a předložit zahajovací protokol.

Při splnění ohlašovací povinnosti je poplatník povinen sdělit městskému úřadu název právnické osoby, sídlo, IČO, jméno zástupce právnické osoby. Současně uvede čísla účtu u peněžních ústavů, na nichž jsou soustředěny peněžní prostředky z jeho podnikatelské činnosti. Poplatník je rovněž povinen oznámit do lhůty 5 dnů správci poplatku ukončení provozování výherního hracího přístroje, tj. zánik své poplatkové povinnosti a předložit ukončovací protokol.

Sazba poplatku za každý výherní hrací přístroj činní 5 000,- Kč na 3 měsíce provozu. V případě, že výherní hrací přístroj bude provozovaný dobu kratší, hradí se poměrná část této sazby.

Poplatek se platí ode dne, ve kterém poplatková povinnost vznikla. Poplatková povinnost zaniká dnem ukončení provozu.

Poplatek je spatný jednorázově nebo ve dvou stejných splátkách vždy do 10 dnů od počátku období, za které se platí.

Tab. č. 9: Příjmy obce z jednotlivých místních poplatků v jednotlivých letech (v Kč)

Druh poplatku	Rok		
	2007	2008	2009
Poplatek za likvidaci komunálního odpadu	1 207 794	1 200 954	1 193 955
Poplatek ze psů	53 584	53 685	58 460
Poplatek za užívání veřej. prostranství	13 790	9 690	12 610
Poplatek ze vstupného	5 000	0	0
Poplatek za provozovaný výh. hrací přístroj	228 572	183 480	158 380
Celkem	1 510 747	1 449 817	1 425 414

Zdroj: Vlastní zpracování

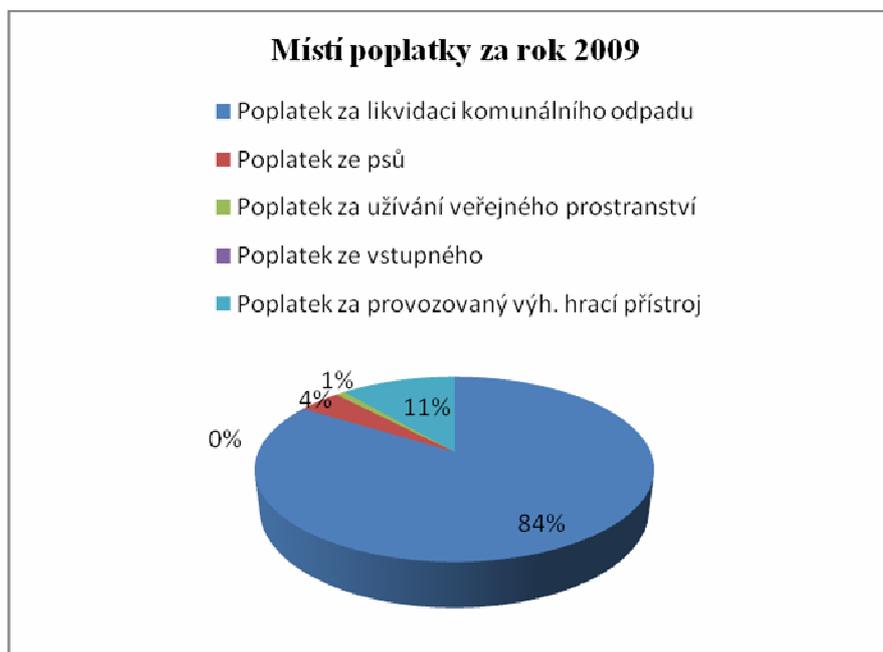
Graf. č. 5. Struktura místních poplatků za rok 2007

Graf. č. 6: Struktura místních poplatků za rok 2008

Graf. č. 7: Struktura místních poplatků za rok 2009

Ve všech sledovaných obdobích tvoří poplatky za likvidaci komunálního odpadu největší podíl na celkových příjmech vybíraných z místních poplatků. Naopak nejmenší podíl tvoří poplatky vybírané ze vstupného a v letech 2008 a 2009 jsou dokonce nulové, neboť v těchto letech místní Kulturní dům nebyl v provozu. Od roku 2010 již Kulturní dům v provozu sice je, ale obec se rozhodla, že tento druh místního poplatku nebude již vybírat z důvodu podpory kulturních akcí.

Významnou položku tvoří také poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj. Částky vybrané z tohoto poplatku by měla obec použít např. na zřízení a opravy dětských hřišť.

Jakým způsobem se mění v obci výše poplatků v čase?

Od roku 2005 až po současnost nedošlo u místních poplatků téměř k žádným změnám. Sazby všech vybíraných poplatků se během tohoto vývoje vůbec nezměnily. K jediné změně, ke které došlo, bylo zavedení poplatku za likvidaci komunálního odpadu v roce 2006. Do této doby tento poplatek nebyl v obci zaveden, když občané chtěli vyvézt svůj odpad, kupovali si jednorázové známky, které lepili na své popelnice.

Bylo výhodnější jednorázové kupování známek či současný systém u tohoto poplatku?

Příklad:

Vezmeme v úvahu čtyřčlennou domácnost a cenu jednorázové známky 40 Kč,- jak tomu bylo dříve a svoz odpadu 4 krát do měsíce (jednou týdně):

Dřívější systém – $40 * 4 * 12 = 1920$ Kč,-

Současný systém – $500 * 4 = 2000$ Kč,-

Dřívější systém a současný systém u čtyřčlenné rodiny je téměř nerozdílný. U dřívějšího systému jde o úsporu 80 Kč,- a pokud by domácnosti nechávali vyvézt odpad méně často, než každý týden, došlo by k větším úsporám.

Kdybychom ale vzali v potaz rodinu, která by měla méně členů než 4, zcela jistě je pro ni výhodnější současný systém. Já osobně shledávám současný systém příznivější, neboť je ohleduplnější k lidem, kteří žijí v domácnosti sami a mají tedy pouze jeden příjem.

Jak obec vymáhá dluhy?

Při nesplnění poplatkové povinnosti tím, že poplatky nebudou zaplacený (odvedeny) včas nebo ve správné výši, obec pošle dlužníkovi upomínku. Pokud dlužník na upomínku nereaguje, obec zveřejní na úřední desce obce výzvu. Když ani poté dlužník dlužnou částku neuhradí, městský úřad vyměří poplatek platebním výměrem. Takové poplatky může zvýšit až na trojnásobek. Dlužné částky lze vyměřit nebo doměřit do 3 let od konce kalendářního roku, ve kterém poplatková povinnost vznikla.

Po nabytí právní moci, v případě nezaplacení dluhu, předá obec platební výměr k vymáhání právníkovi, se kterým má uzavřenou dohodu o provedení práce.

Obec má nejvíce nedoplatků u poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. Dlužná částka u tohoto druhu poplatku se pohybuje ročně v průměru okolo 40 000,- Kč, což představuje procentuálně zhruba 3% z celkové částky, která by měla být na poplatek za likvidaci komunálního odpadu vybrána.

Mezi nejčastější dlužníky patří občané, kteří zde mají nahlášený trvalý pobyt, ale většinu času se tu nezdržují. Obec nemá jejich kontaktní adresy a je těžké tyto neplatiče najít. Dále sem spadají občané, kteří mají z nějakých důvodů trvalý pobyt hlášen na ohlašovně, tedy přímo na městském úřadě a opět s nimi obec není v žádném kontaktu. Poslední skupinu dlužníků tvoří lidé sociálně slabších skupin. U ostatních poplatků žádní „neplatiči“ nejsou, pouze v roce 2008 měla obec 4 neplatiče u poplatku ze psů, ale ti po zaslání upomínky svůj dluh uhradili.

Jaké má obec rezervy u místních poplatků?

Druh místního poplatku	Výše poplatků stanovených vyhláškou	Maximální hranice poplatků
Poplatek ze psů	200,- Kč/rok za psa 100,- Kč/rok za psa u důchodců	až 1500,- Kč/rok za psa až 200,- Kč/rok za psa u důchodců *
Poplatek za likvidaci komunálního odpadu	500,- Kč/rok na hlavu 500,- Kč/rok na chalupáře	500,- Kč/rok na hlavu 500,- Kč/rok na chalupáře
Poplatek za užívání veřejného prostranství (za umístění prodejního zařízení)	10,- Kč/den	10,- Kč/den
Poplatek za provozov. hrací přístroj	5000,- Kč/1 přístroj na 3 měsíce	5000,- Kč/1 přístroj na 3 měsíce

*tato sazba se týká poživatelů invalidního, starobního, vdovského nebo vdoveckého důchodu, který je jediným zdrojem příjmů držitele psa

Pouze u poplatku ze psů obec stanovila sazby mnohem nižší, než je zákonem povoleno. Nízké sazby poplatku jsou takto stanovovány z různých důvodů. Obec má snahu nezvyšovat daňové zatížení obyvatelstva. Dalším důvodem jsou také obavy z možného zvýšení počtu neplatičů a s tím spojené náklady na vymáhání dluhů (výlohy právníkovi). Zvyšování poplatků je nepopulární krok, který může vést také k obavám z možného nezvolení do zastupitelstva.

Náklady obce spojené s místními poplatky

Zde jsem zkoumala, zda má obec z místních poplatků dostatek peněžních prostředků na úhradu nákladů spojených s těmito poplatky nebo zda musí náklady dotovat z ostatních příjmů obce.

Poplatek ze psů

Tab. č.:10 Příjmy a výdaje spojené s poplatkem ze psů (v Kč)

Rok	Příjmy	Výdaje	Rozdíl
2007	53 584	15 652	+ 37 932
2008	53 685	18 556	+ 35 129
2009	58 460	20 148	+ 38 312

Zdroj: Vlastní zpracování

Z tabulky č.: je zřejmé, že příjmy z tohoto poplatku zcela pokryly výdaje a ještě obci zbyly volné peněžní prostředky.

Mezi náklady spojené s tímto poplatkem patří náklady na vakcinace pro psy.

Poplatek za likvidaci komunálního odpadu

Tab. č.:11 Příjmy a výdaje spojené s poplatkem za likvidaci komunálního odpadu (v Kč)

Rok	Příjmy	Výdaje	Rozdíl
2007	1 207 794	1 787 965	- 580 171
2008	1 200 954	1 755 450	- 554 496
2009	1 193 955	3 039 078	- 1 845 123

Zdroj: Vlastní zpracování

I když je u poplatku za likvidaci komunálního odpadu stanovena nejvyšší sazba, z tabulky č. si můžete všimnout, že obec z vybraných částek nepokryje náklady spojené s likvidací komunálního odpadu a musí tyto náklady dotovat z jiných peněžních prostředků.

V roce 2009 je částka výdajů odlišná od ostatních z důvodu stavby sběrného dvora. Cena výstavby byla 1 107 644,-Kč.

S poplatky za užívání veřejného prostranství a za provozovaný výherní hrací přístroj nejsou spojeny žádné náklady. Všechny peněžní prostředky vybrané za tyto poplatky plynou do rozpočtu obce a obec si s nimi hospodaří dle svých potřeb.

Jsou obyvatelé s výší poplatků spokojeni?

Tuto otázku jsem řešila pomocí dotazníků, (vzorový dotazník je uveden v příloze).

Dotazovala jsem se u 30 lidí různých věkových kategorií žijících v obci Kardašova Řečice. Průzkum jsem prováděla u lidí starších 18 let.

Vyhodnocení výsledků dotazníku

Struktura respondentů	muži/ženy	Počet
Muži		13
ženy		17
Celkem		30

Struktura dle věku	Počet
18 - 30	10
31 - 50	10
nad 51	10
Celkem	30

Zjistila jsem, že 93% z 30 dotazovaných občanů se zajímá o to, jaké poplatky jejich obec vybírá.

30% lidí ví, kdo rozhoduje o tom, jaké poplatky a v jaké výši jsou v obci vybírány.

90% dotazovaných lidí si myslí, že obce mají vybírat místní poplatky, ale jen některé. 7% lidí si myslí, že by obce místní poplatky vybírat neměly, že daňové zatížení je už dost velké. 3% neví a je jim to jedno.

Na otázku, zda by obec měla vybírat ještě nějaké další poplatky, 13% lidí uvedlo, že ano a konkrétně by zavedli poplatek z ubytovací kapacity. 83% lidí se domnívá, že není třeba a 4% neví a je jim to jedno.

Všech dotazovaných lidí se týká poplatků za likvidaci komunálního odpadu a 26% se týká ještě navíc poplatků ze psů.

Na otázku, zda mají občané pocit, že se obec na oplátku za výběr poplatků stará o občany, je vidět protihodnota, 67% lidí odpovědělo spíše ano a 33% lidí odpovědělo jednoznačně ano.

83% lidem nepřipadá sazba u poplatku ze psů a u poplatku za likvidaci komunálního odpadu vysoká, a tudíž by byly ochotni platit i více. Naopak 13% přijde vysoká a 4% neví.

77% dotazovaných vyhovuje současný poplatek za likvidaci komunálního odpadu více, než dřívější kupování jednorázových známek.

83% si správně myslí, že peněžní prostředky vybrané za poplatky za likvidaci komunálního odpadu nestačí obci na úhradu všech nákladů spojených s likvidací odpadu, ale 13% si myslí, že peníze obci na úhradu těchto nákladů stačí. 4% dotazovaných neví.

53% respondentů vidí obec Kardašovu Řečici lepší v porovnání s ostatními městy. 40% ji vidí stejně a 7% je vidí dokonce horší.

6.3. DAŇOVÁ AUTONOMIE

Ve většině zemí EU existuje určitá zákonem definovaná míra daňové autonomie místních samospráv. Daňová autonomie vyjadřuje schopnost územních jednotek ovlivnit svoje daňové příjmy. Daňová autonomie zahrnuje funkce jako je pravomoc územních jednotek vlády zavést nebo zrušit daň, stanovit sazby, základ daně či rozhodnout o odpočitatelných položkách nebo slevách.

Daňová autonomie bývá také často definována jako možnost obce stanovit výsledné sazby příslušných daní.

Možnost získávat vlastní daňové příjmy obcí je v mnoha zemích výsledkem dlouhodobých procesů rozvíjení principů demokracie rozhodování i přenášení pravomocí a zodpovědností za veřejné služby na nižší územně samosprávné jednotky.

Autorka článku, Zuzana Trhlínová, na základě svých studií zastává tento názor: Ačkoli není vymezení místních daní v rámci zemí EU identické, je zřejmé, že chápání termínu místní daň je do značné míry odlišné oproti situaci v ČR. Daňové příjmy obcí v ČR, které jsou z větší části tvořené tzv. sdílenými daněmi, jsou ve většině zemí EU považovány spíše za transfery, resp. přerozdělené dotace z centrálního rozpočtu, neboť obce u těchto typů příjmů de facto postrádají možnost ovlivnit výslednou sazbu daně a nelze tedy hovořit o daňové autonomii. Výsledkem je do značné míry omezená pravomoc místních samospráv ovlivnit výslednou podobu příjmů. Obce v ČR jsou v tomto kontextu také více závislé na rozhodování vlády ve srovnání s ostatními zeměmi EU.

Obce preferují rozšíření fiskální autonomie prostřednictvím posílení vlastních daňových pravomocí, zatímco představitelé ústřední správy upřednostňují zachování vyšší centralizace rozhodování o daňových příjmech i jejich přerozdělování. Důvodem je především obava z nežádoucího růstu rozdílů daňové zátěže mezi jednotlivými obcemi a snaha o zajištění sociální spravedlnosti všem občanům.

Daňová autonomie se člení dle různých kategorií, které uvádí následující tabulka.

Tab. č.12: Kategorie daňové pravomoci u daňových příjmů decentralizovaných úrovní vlády dle OECD

a	Plná pravomoc stanovit sazbu a základ daně decentralizovanou úrovní vlády.
a.1	Příjemce stanovuje daňovou sazbu, základ daně i daňové úlevy bez konzultace s vyšší úrovní vlády.
a.2	Příjemce stanovuje daňovou sazbu, základ daně i daňové úlevy po konzultaci s vyšší úrovní vlády.
b	Pravomoc stanovit sazbu daně decentralizovanou úrovní vlády.
b.1	Příjemce stanovuje sazbu daně a vyšší vládní úroveň neurčuje dolní, anebo horní limit sazby.
b.2	Příjemce stanovuje sazbu daně a vyšší vládní úroveň určuje dolní, anebo horní limit sazby.
c	Pravomoc měnit základ daně.
d	Sdílení daní mezi úrovněmi vlády.
d.1	Sdílení daní, kdy příjemce (decentralizovaná úroveň vlády) určuje podíl.
d.2	Sdílení daní, kdy podíl může být zmenšen pouze při souhlasu decentralizované úrovně vlády.
d.3	Sdílení daní, kdy podíl daní decentralizovaným úrovním vlády je stanoven legislativou a může být jednostranně změněn centrální vládou s menší frekvencí než 1 x ročně
d.4	Sdílení daní, kdy podíl decentralizovaným úrovním vlády je určován každoročně centrální úrovní vlády.
e	Ostatní případy, kdy centrální vláda stanovuje sazbu a základ daně pro decentralizované úrovně vlády
f	Daně nezařaditelné do kategorií „a“ až „e“

Zdroj: Jílek, M.: Fiskální decentralizace, teorie a empirie. Praha: ASPI – Wolters Kluwer, 2008, s. 428.

Stupeň daňové autonomie

Tento ukazatel získáme poměrem součtu daní, u kterých má decentralizovaná úroveň vlády určitou daňovou pravomoc, k celkovým daňovým příjmům decentralizované úrovně vlády.

Tab. č. 13: Stupeň daňové autonomie obec Kard. Řečice v jednotlivých letech (v Kč)

	rok 2007	rok 2008	rok 2009
Správní a místní poplatky	2 001 917	1 799 023	1 756 294
Daň z nemovitosti	1 111 805,79	1 132 519	1 256 447
Součet daní s daňovou pravomocí	3 113 722,79	2 911 542	3 012 741
Celkové daňové příjmy	19 488 848,77	22 399 601,18	20 721 043,58
Stupeň daňové autonomie v %	15,98	13	14,54

Zdroj: Vlastní zpracování

Z tabulky je zřejmé, že stupeň daňové autonomie je opravdu velice malý, autonomní daně se tedy pohybují kolem 15 %.

7. SHRNU TÍ A NÁVRH ZMĚN KE ZLEPŠENÍ

Místní poplatky

V obci Kardašova Řečice považují příjmy plynoucí z místních poplatků za důležitý zdroj financí náležící do jejího obecního rozpočtu, i když obec nejspíš místním poplatkům nevěnují takovou pozornost, jakou by měli. Zřejmě je to zapříčiněno složitostí jejich správy. Do budoucna bych proto kladla důraz na zjednodušení správy místních poplatků. V rámci rozpočtových příjmů mají místní poplatky sice malý význam, ale zároveň jsou jedinou položkou příjmů, kdy může obec v rámci daňové soustavy aktivně prosazovat svou politiku a vylepšit si tak výsledek svého hospodaření. Jak již bylo uvedeno, záleží pouze na obci, které poplatky zavede a bude vybírat. Samozřejmě se musí řídit dle zákona a může zavádět pouze poplatky zákonem vymezené a stanovovat také sazby uvedené v daném zákoně. Efektivnější výběr místních poplatků by mohl vést ke znásobení vybraných částek.

Poplatek ze psů – Dle mého názoru počet psů držených „načerno“ tvoří zhruba 25% z celkového počtu psů v obci. Proto bych v tomto případě navrhovala do budoucna provádět kontroly, aby došlo alespoň k částečné eliminaci těchto neplatičů a tím se více přispělo do rozpočtu obce. Zvyšování částky tohoto poplatku nevidím jako reálné, neboť tím by se počet neplatičů zcela jistě o nějaké procento zvýšil. Naopak ani snížení tohoto poplatku nepovažuji za kladný přístup, poněvadž snížení počtu neplatičů by určitě finančně nevyrovnalo ztráty spojené se zavedením nižší sazby, kterou by platili řádní občané. Některé obce uvádějí na internetu seznam občanů, kteří za svého psa poplatek uhradili, a tak si spoluobčané mohou zjistit, kdo za svého psa řádně platí a kdo ne. Ale tento přístup je nezákonný a proto ho nepovažuji za vhodný.

V dané obci bych dále zavedla poplatek za ubytovací kapacity, který zde zavedený dosud není. Tento druh poplatku bych zavedla, neboť v Kardašově Řečici působí 4 poskytovatelé ubytování. V zimě sice město není moc navštěvováno turisty, ale od jara do podzimu se jich tu několik vyskytuje. Je zde totiž nedaleko zámek Červená Lhota, který je turisty velmi navštěvován, a okolní lesy poskytují spousty cyklotras, které se v této době hemží cyklisty. Myslím si, že tento druh poplatku by alespoň malou částkou

do rozpočtu obce jistě přispěl. Samozřejmě bych i zde viděla jako prevenci proti neplatičům zavádět důsledné kontroly a to formou nahlížení do evidenčních knih.

Daňové příjmy

Sdílené daně obec nemůže nijak ovlivnit, přidělená procenta jsou dána rozpočtovým určením daní dle určitých kritérií. Z dlouhodobého hlediska však mohou nepřímo tento výnos ovlivnit vytvářením podmínek pro podnikání a růst nezaměstnanosti, resp. snižování nezaměstnanosti ve svém obvodu.

Svěřené daně (daň z nemovitosti) je jedním z nejstabilnějších příjmů obecního rozpočtu. Zde má obec možnost, díky změně zákona o dani z nemovitosti, od roku 2008 prostřednictvím koeficientů zvýšit daňovou povinnost ze všech nemovitostí. Osvobození od daně z nemovitosti ze staveb pro nové stavby sice motivovalo lidi stavět v dané obci, ale naopak docházelo tímto k nespravedlnosti mezi vlastníky nových a starých domů a bytů. Zrušením tohoto osvobození se tato nespravedlnost odstranila. Daň z nemovitostí je v obci Kardašova Řečice ovlivněna rozlohou jejího katastrálního území, místní skladbou nemovitostí a změnou průměrné ceny půdy v katastrálním území.

8. ZÁVĚR

V České republice jsou obecní finance s veřejnými financemi upravovány zákonem o rozpočtových pravidlech, která zejména definují rozpočet jako základní nástroj hospodaření, příjmy a výdaje rozpočtu obce. Tato rozpočtová pravidla současně vymezují míru finanční autonomie obcí především tím, že stanovují jejich podíl na daňových výnosech, okruh obecních poplatků atd. Vlastní formální struktura rozpočtů je upravena opatřením MF ČR o tzv. rozpočtové skladbě.

V mé diplomové práci jsem se zaměřila na příjmovou stránku rozpočtu u konkrétní obce. V první části jsem se věnovala místním poplatkům a jejich rozboru a v druhé části jsem věnovala pozornost daňovým příjmům obce a rozpočtovému určení daní. Rozpočtové určení daní má pokrýt alespoň minimální potřeby územně samosprávných celků. V České republice tvoří příjmy místních rozpočtů důchodové daně, daň z přidané hodnoty, majetkové daně a dále také do rozpočtu obcí plynou tzv. místní poplatky, jejichž zavedení záleží na rozhodnutí obce.

Od 1. 1. 1993 vznikem samostatné ČR u nás vzešla v platnost nová daňová soustava a v souvislosti s ní také novela rozpočtových pravidel. Systém rozpočtového určení daní v České republice zaznamenal během vývoje od roku 1993 spoustu změn. Od roku 1996 až 2000 došlo ke změně u sdílených daní, kdy se sdílené daně rozšířily o DPPO. V roce 2001 se ke sdíleným daním připojilo také DPH. V roce 2008 došlo k posledním změnám. Došlo ke změně procentních sazeb, konkrétně se jednalo o zvýšení z 20,59% na 21,4%. Obce mají také od roku 2008 pravomoc zavádět tzv. místní koeficienty u daní z nemovitosti. Další změny v rozpočtovém určení daní dle analýzy financování státní správy a samosprávy by měly být provedeny v následujícím roce, tedy v roce 2011.

Na základě svých poznatků a zkoumání bych uvedla pro obec následující doporučení:

- klást důraz na zjednodušení správy místních poplatků,
- snaha o efektivnější výběr místních poplatků a využití zákonem stanovených možností,

- podpořit výstavbu nových domů v dané obci a s tím spojená snaha o zvýšení počtu poplatníků daně z nemovitosti,
- vytváření lepších podmínek pro podnikání,
- snaha o posílení daňové autonomie obce prostřednictvím místních a správních poplatků a prostřednictvím daně z nemovitosti.

9. SUMMARY

The master's thesis on the theme Optimization local fees and taxes of municipal budget deals with the local fees, the budgetary allocation of taxes and tax revenues of particular municipality. The entire thesis is concentrating on the village as basic level of the local authority.

Within literature search, this thesis treats of basic concepts such as local fees, fee elements, theory public finance, the budgetary allocation of taxes, fiscal federalism and tax autonomy.

In the first part I deal with the essentials characteristic of the village corresponding to the municipal law. The second part is devoted to the issue of municipalities. The practical part is focused on an analysis of revenues of municipalities and its application to a particular municipality. I chose the town called a Kardašova Řečice. In this town I was born and now I live there.

KLÍČOVÁ SLOVA / KEYWORDS

Místní poplatky / Local fees

Místní úroveň vlády / Local government

Rozpočtové určení daní / The budgetary allocation of taxes

Daňové příjmy / Tax revenue

Fiskální decentralizace / Fiscal decentralization

Sdílení daní / Tax sharing

Daňová autonomie / Taxation autonomy

10. PŘEHLED POUŽITÉ LITERATURY

FOSSATI, A., PANELLA, G.: Fiscal Federalism in the European Union. London: Routledge, 1999.

HAMERNÍKOVÁ, B., KUBÁTOVÁ, K.: Veřejné finance – učebnice. Praha: Eurolex Bohemia, 2004. ISBN 80-86432-88-2

JÍLEK, M.: Fiskální decentralizace, teorie a empirie. Praha: ASPI – Wolters Kluwer, 2008. ISBN 978-80-7357-355-3

KOBÍK, J.: Správa daní a poplatků s komentářem. Olomouc: Anag, 2007. ISBN 978-80-7263-375-3

MUSGRAVE, R. A., MUSGRAVEOVÁ, P. B.: Veřejné finance v teorii a praxi. Praha: Management Press, 1994. ISBN 80-85603-76-4

OATES, W. E.: Fiskální federalismus: přehled teoretického výzkumu a praktických výsledků. Finance a úvěr, 1991.

PAŘÍZKOVÁ, I.: Finance územních samosprávných celků. Brno: Masarykova univerzita, 1998. ISBN 80-210-1997-2

PEKOVÁ, J., PILNÝ, J., JETMAR, M.: Veřejná správa a finance. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-351-5

PEKOVÁ, J.: Hospodaření a finance územní samosprávy. Praha: Management Press, 2004. ISBN 80-7261-086-4

PELC, V.: Místní poplatky: úplné znění zákona o místních poplatcích s vysvětlivkami. Praha: Linde, 2008. ISBN 978-80-7201-691-4

PROVAZNÍKOVÁ, R.: Financování měst, obcí a regionů. Teorie a praxe. Praha: Grada Publishing, 2007. ISBN 978-80-247-2097-5

REKTOŘÍK, J., ŠELEŠOVSKÝ, J. a kol.: Jak řídit kraj, město a obec, rukověť pro územní samosprávu, díl II., Finance, rozpočty, účetnictví, veřejná kontrola, IMS Praha – ESF MU Brno, 2002. ISBN 80-210-2955-5

VANČUROVÁ, A. a kol.: Daňový systém ČR 2003. Praha: VOX, 2003. ISBN 80-86324-31-1

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů

Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích

Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků

Zákon č. 634/1992 Sb., o správních poplatcích

Vyhláška č. 505/2006 Sb.

Správa daní a poplatků k 1. 1. 2001, Ostrava, Sagit 2001. ISBN 80-7208-206-X

Kopecký, T.: Místní poplatky a jejich konkrétní využití. Bakalářská práce

Kopecký, T.: Místní poplatky a jejich využití. Diplomová práce

Pancová, J.: Teoretická a empirická analýza daňových příjmů obcí ČR. Diplomová práce

Pelíšek, P.: Místní poplatky v praxi. Bakalářská práce

Syslová, P.: Modely rozpočtového určení daní a daňová autonomie územních rozpočtů v zemích OECD – možné implikace pro ČR. Diplomová práce

Elektronické zdroje:

www.denik.obce.cz

www.kardasova-recice.cz

www.mfcr.cz

Havlena, M. Rozpočtové určení daní z pohledu obcí [online]. 2010 [cit. 11. 8. 2010]. Dostupné na WWW <<http://havlena.net/blog/rozpocetove-urceni-dani-z-pohledu-obci>>.

Netolický, M. Rozpočtové určení daní územním samosprávným celkům [online]. 19. 10. 2009 [cit. 13. 6. 2010]. Dostupné na WWW <http://upol.cz/fileadmin/user_upload/PF-katedry/spravni-pravo/ostatni/FinUSC/rozpocetoveurceni.pdf>.

Trhlínová, Z. Finanční autonomie obcí 1 [online]. 2007, č. 5 [cit. 12. 7. 2010]. Dostupné na WWW <<http://denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=6222040>>.

Trhlínová, Z. Finanční autonomie obcí 2 [online]. 2006, č. 7 [cit. 12. 7. 2010]. Dostupné na WWW <<http://denik.obce.cz/go/clanek.asp?id=6230600>>.

SEZNAM TABULEK, GRAFŮ A OBRÁZKŮ

Tabulka č. 1: Vývoj rozpočtového určení daní

Tabulka č. 2: Rozpočtové příjmy obce Kard. Řečice v Kč na dvě desetinná místa

Tabulka č. 3: Podíl obce Kardašova Řečice na stanovených procentních částech celostátního hrubého výnosu sdílených daní

Tabulka č. 4: Struktura daňových příjmů Kardašova Řečice (v Kč)

Tabulka č. 5: Procentní podíl jednotlivých daňových příjmů obce na celkových daňových příjmech dané obce (v %)

Tabulka č. 6: Sdílené daně obce Kardašova Řečice

Tabulka č. 7: Celkové příjmy obce v jednotlivých letech (v Kč na dvě desetinná místa)

Tabulka č. 8: Správní poplatky v jednotlivých letech (v Kč)

Tabulka č. 9: Příjmy obce z jednotlivých místních poplatků v jednotlivých letech (v Kč)

Tabulka č.:10 Příjmy a výdaje spojené s poplatkem ze psů (v Kč)

Tabulka č. 11: Příjmy a výdaje spojené s poplatkem za likvidaci komunálního odpadu (v Kč)

Tabulka č. 12: Kategorie daňové pravomoci u daňových příjmů decentralizovaných úrovní vlády dle OECD

Tabulka č. 13: Stupeň daňové autonomie obec Kard. Řečice v jednotlivých letech (v Kč)

Graf č. 1: Struktura daňových příjmů obce 2007

Graf č. 2: Struktura daňových příjmů obce 2008

Graf č. 3: Struktura daňových příjmů obce 2009

Graf č. 4: Vývoj jednotlivých daňových příjmů obce

Graf č. 5: Struktura místních poplatků za rok 2007

Graf č. 6: Struktura místních poplatků za rok 2008

Graf č. 7: Struktura místních poplatků za rok 2009

Obr. č. 1: Schéma rozpočtu obce

Obr. č. 2: Daňová soustava České republiky

Obr. č. 3: Organizační struktura obce

PŘÍLOHY

DOTAZNÍK

Dle zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích mohou být obcemi v ČR v současné době vybírány následující místní poplatky:

- 1) poplatek ze psů,
- 2) poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů,
- 3) poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt,
- 4) poplatek za užívání veřejného prostranství,
- 5) poplatek ze vstupného,
- 6) poplatek z ubytovací kapacity,
- 7) poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a čístek měst,
- 8) poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj,
- 9) poplatek za zhodnocení stavebního pozemku.

Obec Kardašova Řečice vybírá pouze tyto druhy místních poplatků:

poplatek ze psů,
poplatek za likvidaci komunálního odpadu,
poplatek za užívání veřejného prostranství,
poplatek ze vstupného,
poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj.

OTÁZKA Č. 1

Jaké je Vaše pohlaví? (zaškrtněte)

- Žena
- Muž

OTÁZKA Č. 2

Zaškrtněte prosím věkové rozmezí, kam podle Vašeho věku spadáte?

- 18 – 30 let
- 31 – 50 let
- nad 51 let

OTÁZKA Č. 3

Zajímáte se o to, jaké poplatky Vaše obec vybírá nebo je Vám to lhostejné?

- Ano, zajímám se
- Ne, nezajímám se

OTÁZKA Č. 4

Víte, kdo rozhoduje o tom, jaké poplatky jsou v obci vybírány a jaké jsou jejich sazby?

- ano
- ne

OTÁZKA Č. 5

Myslíte si, že mají obce vybírat místní poplatky?

- Ano, všechny – zvýší to jejich příjem
- Ano, ale jen některé
- Ne, daňové zatížení je už dost velké
- V žádném případě není důvod
- Nevím, je mi to jedno

OTÁZKA Č. 6

Myslíte si, že by obec Kardašova Řečice měla navíc vybírat ještě nějaké další poplatky z výše uvedených?

- Ano, všechny
- Ano – pouze nějaké (zakroužkujte nahoře ve výčtu všech poplatků)
- Ne – není třeba, tyto stačí
- Nevím, je mi to jedno

OTÁZKA Č. 7

Jaké druhy místních poplatků se týkají Vaší osoby či domácnosti?

.....
.....

OTÁZKA Č. 8

Máte pocit, že se obec na oplátku za výběr poplatků stará o občany, je vidět protihodnota?(stará se o údržbu a čistotu ulic, je zajištěna pravidelná likvidace komunálního odpadu apod.)

- Ano
- Spíše ano
- Ne
- Spíše ne
- Nevím

OTÁZKA Č. 9

Peníze vybírané za poplatek ze psů slouží obci k úhradě nákladů souvisejících s udržováním čistoty ulic, parků a jejich veřejných prostranství, na jejichž znečištění se psi podílejí a k úhradě nákladů na očkování. Tento poplatek má také i regulační význam, aby omezil počet psů v dané obci a jejich částech. Myslíte si, že částka za jednoho psa u důchodců 100 Kč a u ostatních 200 Kč je vysoká?

- Ano
- Ne
- Nevím

OTÁZKA Č. 10

Máte pocit, že sazba poplatku za likvidaci komunálního odpadu, která činí 500 Kč ročně na osobu s trvalým pobytem v obci Kardašova Řečice je vysoká?

- Ano
- Ne
- Nevím

OTÁZKA Č. 11

Od roku 2006 je zaveden poplatek 500 Kč ročně na osobu za likvidaci komunálního odpadu. Dříve se kupovaly jednorázové známky. Vyhovuje vám více současný systém než ten předešlý?

- Ano
- Ne
- Nevím

OTÁZKA Č. 12

Myslíte si, že peněžní prostředky vybrané za poplatek za likvidaci komunálního odpadu stačí obci na úhradu všech nákladů spojených s likvidací odpadu?

- Ano
- Ne
- Nevím

OTÁZKA Č. 13

Jak vidíte K. Řečici v porovnání s ostatními městy?

- Lepší
- Horší
- Stejně
- nevím